

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 51 nummer 1
7 oktober 2024
driewekelijks blad
erkenningnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

bpost
PB-PP | B-02817
BELGIE(N) - BELGIQUE

OOK VOOR HET HOGER
ONDERWIJS ^{een}
TAAIWETGEVIING

Na 50 jaar: Leuven opnieuw Vlaams?

Hoe het Vlaams regeerakkoord
de taalstrijd opnieuw uitlokt

In deze editie

ANALYSE — VLAAMS REGEERAKKOORD

Dit zegt het Vlaams regeerakkoord over hoger onderwijs

4

ACHTERGROND — GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Hoe de Leuvense gemeentepolitiek stabiel is dan ooit lijkt te zijn

10

INTERVIEW — ONGEFILTERD

'Als je liever pinten tapt dan studeert, moet je maar barman worden'

14

- 12 Tijdens de verkiezingen is Leuven geen studentenstad
- 13 Geen kiespijn, wel kiesrecht voor jongeren
- 18 Weg met het volk, leve de intelligentsia!
- 24 Jouw samenvatting vs. het auteursrecht van de prof

INTERVIEW — GIRLS ON FILM

'We willen zeker geen gesloten clubje zijn'

28

ANALYSE — INTERNATIONALISERING

Internationalisering in het Vlaams regeerakkoord

6

PORTRET — POLITIEKE JONGEREN

Deze jongeren staan op een politieke lijst: 'Veel mensen zeiden dat dit dom was'

8

ANALYSE — PALESTINA

Hoe protesten en politiek Columbia University deden wankelen

16

DE LEGENDE — STEFAAN VAES

'Wiskunde en bergwandelingen zijn gelijkaardig'

22

- 25 'Studeren in het buitenland verbreedt je horizon enorm'
- 30 Booktokkers geven leestips
- 31 Astrid Sercu over haar studententijd
- 36-37 KU Leuven
- 38-39 Sjarels Crypto

EDITORIAAL

Mag het wat ambitieuzer?

Het regeerakkoord van de nieuwe Vlaamse regering wil de internationalisering van het hoger onderwijs indammen. De plannen die nu voorliggen hypothekeken echter de kwaliteit van haar instellingen. Dat strookt niet met het streven naar Vlaamse excellentie.

Het nieuwe regeerakkoord is wat hoger onderwijs betreft erg mager. Niet alleen in hoe veel (en dan vooral hoe weinig) er over dat niveau gesproken wordt, maar ook wat inhoud betreft. Zo zeer het leerplichtonderwijs zich in het centrum van de politieke macht in Vlaanderen bevindt, zo hard valt op dat hoger onderwijs een domein is dat er maar zijdelings wordt bijgenomen.

De plannen die wel in het regeerakkoord staan zijn in het beste geval vaag en veelal ideologisch gekleurd. Hoewel iedereen het erover eens is dat een nieuw financierings-

model broodnodig is om de basisfinanciering van onze instellingen te garanderen, valt het nog af te wachten wat er daar uit de bus komt. Behalve het afremmen van de financiering voor nieuwe internationale studenten is er nog maar weinig dat onder de sluier uitsteekt.

Dat er meer nadruk zou gelegd worden op het Nederlands was te verwachten, maar door te eisen dat elke opleiding in Vlaanderen een Nederlandstalig equivalent heeft – zonder uitzonderingen – neemt de regering het op tegen hersenschimmen. De gevreesde 'verengelsing' waar ze tegen strijdt is in Vlaanderen nog veraf van Nederlandse toestanden, waar in sommige studentensteden het merendeel van de opleidingen Engelstalig is.

Het bestaande regelgevende kader is in Vlaanderen immers al strikt genoeg. Door dat nog te verstrengen stimuleert de regering de instellingen om de lat lager te leggen. Ze laat zo immers nog minder ruimte om internationaal toptalent aan te trekken in nicherichtingen – waar de voertaal sowie-

so al Engels is – en belemmert het bundelen van kennis en expertise met andere internationale instellingen in overkoepelende onderwijssamenwerkingen.

Dat terwijl internationale studenten net een bron zijn van welvaart voor Vlaanderen. Onderzoek van onderwijseconoom Kristof De Witte toonde aan dat zij meer baten dan kosten opleveren omdat ze vaak na hun studies nog even in België verblijven en hier komen werken. De Vlaamse regering heeft hen nodig als ze haar ambitieuze plannen rond onderzoek en ontwikkeling wil uitvoeren.

Met dit regeerakkoord wordt hoger onderwijs de komende jaren een ideologische speeltuin, de echo's van Leuven Vlaams weerklinken binnenkort weer over het La-deuzeplein. Er wordt lippendienst bewezen aan de achterban, maar in de praktijk hypothekeert de Vlaamse regering zo de Vlaamse welvaart. Daar hebben ook de studenten geen boodschap aan. Een regering die excellentie nastreeft en Vlaanderen op de wereldkaart wil zetten, moet ook het eigen provincialisme overstijgen. ☹

Simon Tibo is hoofdredacteur. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

cartoon: Gilles Dekelver

ACHTERGROND — PUBLIEKSGESCHIEDENIS

'Ik had De Bourgondiërs nooit aan een universiteit kunnen schrijven'

26

NAVRAAG — JACOTTE BROKKEN

'Alsof je een cultuurjournalist niet serieus mag nemen omdat die ooit naar Fuckboy Island heeft gekeken'

32

Minder internationalisering en meer staat: dit zegt het Vlaams regeerakkoord over hoger onderwijs

Hoewel het nieuwe regeerakkoord op vele fronten nog erg vaag blijft, is één lijn heel helder aanwezig: de keuze voor het Nederlands en tegen internationalisering. 'Enkele maatregelen kunnen heel impactvol zijn als ze niet doordacht worden uitgevoerd.'

tekst

**Simon Tibo
Pieterjan Douchy**

Voor hoger onderwijs blijft het nieuwe Vlaamse regeerakkoord nog erg op de vlakte. Behalve heldere passages over het belang van het Nederlands, een keuze tegen verdere internationalisering en een hervorming van de lerarenopleiding hangt er nog veel mist over welk beleid de Vlaamse regering er de komende vijf jaar wil voeren.

'Over het algemeen is het stuk over hoger onderwijs veel te mager', zegt onderwijsexpert Dirk Van Damme. 'Er is onder Ben Weyts eigenlijk geen beleid gevoerd over hoger onderwijs, en dat zal op basis van deze tekst niet verbeteren.'

Over wetenschappelijk onderzoek en innovatie is het akkoord wel heel ambitieus. Dat vindt Van Damme een tegenstelling: 'Daar heb je toch universiteiten en hogescholen voor nodig, wie gaat dat onderzoek anders doen? Dit krijg je wanneer er te veel in aparte werkgroepen onderhandeld wordt en niemand de bredere coherentie bewaakt. Alleen over de politiek heikle punten wordt in een centrale werkgroep gediscussieerd.'

Weinig verrassingen

In vergelijking met het leerplichtonderwijs wordt er weinig gezegd over hoger onderwijs in het regeerakkoord', zegt ook onderwijsjurist Kurt Willems (KU Leuven). 'Wat er dan wel in staat, is ook niet erg verrassend. Zo wisten we wel dat er een nieuw programmatiemodel (dat bepaalt welke nieuwe opleidingen worden ingericht, red.) zat aan te komen.'

De Vlaamse regering wil daarvoor kijken naar een systeem dat een betere geografische spreiding van de opleidingen garandeert en beter aansluit op de vraag van de arbeidsmarkt. Hoe dat er concreet zou uitzien is echter nog niet duidelijk.

Daarnaast komt er volgens het regeerakkoord een nieuw financieringsmodel. De financiering van studenten buiten de Europese Economische Ruimte (EER) zal daarin per instelling beperkt worden tot twee procent van de totale studentenpopulatie, daarna moeten de instellingen zelf instaan voor de kosten van

die studenten. Behalve dat de financiering voor niet-Europese studenten fors zal worden afgetopt, hangt er ook over de precieze invulling van dat systeem nog veel mist.

'Bij N-VA liggen de universiteiten niet in de bovenste schuif. Ze zitten daarmee op de lijn van vele rechtse partijen in Europa'

— Dirk Van Damme, onderwijsexpert

'Het is opvallend dat het regeerakkoord op vele vlakken eerder vaag is, maar dan op sommige punten net erg concreet', zegt VUB-rector Jan Danckaert, die daarmee doelt op de tweeprocentnorm.

Sterkere overheidsgreep

Zowel de herziening van het financieringsstelsel als die van het programmatiemodel zouden ertoe kunnen leiden dat de Vlaamse regering de teugels van het hoger onderwijs steviger in handen neemt. 'Het is afwachten hoe de uitwerking in de teksten verloopt', zegt Willems. 'Dat kan heel impactvol zijn als dat te weinig doordacht gebeurt, dus ik ben wel voorzichtig.'

Die sterkere overheidsgreep valt ook op te maken uit de wens om de middelen voor studentenvoorzieningen niet langer door de instellingen te laten uitkeren. Het regeerakkoord zegt te willen onderzoeken of het mogelijk is om dat over de associaties heen, op regionaal niveau, te organiseren. De instellingen zelf zouden daardoor mogelijk aan bestedingsmacht moeten inboeten.

'Bij N-VA liggen de universiteiten niet in de bovenste schuif', zegt Van Damme. 'Ze zitten daarmee op dezelfde lijn als vele rechtse partijen in Europa. Het idee leeft er dat de universiteiten aan zelfbediening doen door bijvoorbeeld veel internationale studenten aan te trekken.' De keuze voor het Nederlands en tegen verdere internationalisering is zo ook één van de meest heldere lijnen die nu al uit het regeerakkoord valt op te maken.

Verengelsing

Naast het inperken van de financiering voor internationale studenten wordt immers ook de uitzondering op de equivalentievoorwaarde geschrapt. Die regel bepaalt dat elke anderstalige opleiding in Vlaanderen ook een Nederlands alternatief moet hebben. Uitzonderingen waren daar tot nu toe mogelijk, al gebeurde dat slechts in beperkte gevallen. Het ging over niche-opleidingen waarvoor het Nederlandstalige doelpubliek te klein zou zijn, zoals de richting nanotechnologie. Vanaf deze legislatuur zou dat niet meer mogelijk zijn.

De KU Leuven zet samen met de VUB het hardst in op die internationalisering. Beide hebben ze met respectievelijk 8,4% en 7% het grootste aandeel niet-Europese studenten. 'Als onderzoeksgericte instelling is de KU Leuven daardoor ook erg internationaal', zegt Willems. 'Ze zal die internationale focus volgens mij ook niet bijstellen.'

'Een verplicht eerstejaarsvak Nederlands gaat veel verder dan de overheid ooit ingreep in het hoger onderwijs'

— Dylan Couck, onderwijsjurist (UGent)

De voorbije jaren leidde dat al tot verwende discussies tussen onder andere rector van de KU Leuven Luc Sels en toenmalig minister van Onderwijs Ben Weyts. Die wilde met het weigeren van uitzonderingen op de equivalentievoorwaarde de vermeende 'verengelsing' van het hoger onderwijs tegenhouden. Experts wezen er echter op dat het in Vlaanderen nog lang niet zo ver staat met de 'verengelsing' als bijvoorbeeld in Nederland het geval is.

Lerarenopleiding

Met het oog op het opkrikken van de onderwijskwaliteit in het leerplichtonderwijs staat ook de hervorming van de lerarenopleiding centraal. Een starttoets moet de kwa-

Zuhal Demir (N-VA), kersverse minister van Onderwijs.

© Vlaams Parlement

liteit van de instroom garanderen. Wie niet slaagt krijgt een verplicht remediëringstraject opgelegd en moet binnen het jaar slagen voor de volledige starttoets. Daarnaast legt de nieuwe Vlaamse regering er de nadruk op Nederlands en op praktijkervaring in de vorm van stages.

Met 'stormram' Demir wil N-VA de macht van de koepels in het onderwijs proberen breken

Ook in de andere bacheloropleidingen zullen stapsgewijs starttoetsen ingevoerd worden, met een verplicht remediëringstraject. De voorwaarden zijn daar echter niet zo streng als in de lerarenopleiding.

De lerarenopleiding krijgt bovendien een bijkomende externe kwaliteitscontrole, naast de bestaande 'instellingsreviews'. 'Wat is het nut van een extra controle?' vraagt Greet Decin, programmadirecteur voor de lerarenopleiding bij UCLL, zich af. 'Dit is vooral een symboolmaatregel: de Vlaamse regering wil duidelijk maken dat het voor de kwaliteit van onderwijs staat, en benoemt daarom de lerarenopleidingen als één van de zondebokken. Externen mogen gerust komen kijken: via de instellingsreview werden we al als kwaliteitsvol beoordeeld.'

'Een tweede termijn had Ben Weyts waarschijnlijk de kop gekost. Hij zag zijn voorkeursstemmen nu al halveren'

— Dirk Van Damme, onderwijsexpert

Ook hier neemt de overheidsinmenging door die extra controles dus toe, al is dat niet meteen een probleem. 'De overheid mag aan kwaliteitscontrole doen, en heeft op dat vlak enige marge. De invulling van die controles zal bepalend zijn', zegt onderwijsjurist Dylan Couck (UGent).

Waar ze mogelijk wel haar boekje te buiten gaat, is bij het opleggen van een verplicht eerstejaarsvak Nederlands in het curriculum van iedere lerarenopleiding. 'Dit gaat veel verder dan de overheid ooit ingreep in het hoger onderwijs', zegt Couck. 'Ik durf te betwijfelen of die verplichting verenigbaar is met de vrijheid van onderwijs.'

Nieuwe minister

Ondertussen is er ook een nieuwe minister van Onderwijs. De strijd om die positie ging lang op tussen N-VA en Vooruit. Uiteindelijk werd het Vlaams-nationalist Zuhal Demir die op het pluuche zal plaatsnemen. De Limburgse volgt partijgenoot Ben Weyts op, die

viceminister-president wordt en bevoegd is voor Financiën en Begroting.

Met 'stormram' Demir wil N-VA zo mogelijk proberen de macht van de koepels in het onderwijs te breken, schreef *De Morgen*. Als minister van Omgeving haalde ze in het kader van het stikstofakkoord al stevig uit naar belangengroepen zoals de Boerenbond.

'De N-VA redeneert dat ze op onderwijs, met al de verschillende middenveldorganisaties en tussenniveaus, iemand nodig hebben die kan doorduwen', zegt Van Damme. 'Al zal die strategie vooral tegen de koepels worden ingezet. De partij zal geen sociale onrust willen veroorzaken door ook de vakbonden tegen zich in het harnas te jagen. Op een domein als onderwijs, dat zoveel mensen raakt, is dat iets wat iedereen wil vermijden.'

Afwachten blijft het of Demir ook populariteitspunten zal kunnen scoren als onderwijsminister. Op Luc Van Den Bossche na begon niemand ooit aan een tweede termijn op die post. 'N-VA had iemand nodig die electoraal stevig in het zadel zit en in staat zou zijn onpopulaire beslissingen te nemen', zegt Van Damme. 'Bij Demir was dat het geval. Een tweede termijn had Ben Weyts dan weer mogelijk de kop gekost. Hij zag zijn aantal voorkeursstemmen nu al bijna halveren.' ♣

Hoger onderwijs kritisch over internationalisering in Vlaams regeerakkoord: 'Dit is kortzichtig'

De Vlaamse regering wil de internationalisering van het hoger onderwijs fors terugschroeven. Experts zijn kritisch: 'Wij hebben dat menselijk kapitaal nodig op de arbeidsmarkt.'

tekst **Amelie Braem**
Simon Tibo
beeld **Gilles Dekelver**

Het regeerakkoord van de nieuwe Vlaamse regering wil de internationalisering van het hoger onderwijs stevig terugdringen. Zo zal de financiering van studenten buiten de Europese Economische Ruimte (EER) beperkt worden tot 2 procent van de totale studentenpopulatie per instelling. Daarna zullen universiteiten zelf in de kosten moeten voorzien die niet door het inschrijvingsgeld gedekt worden.

Onder meer voor de KU Leuven en de VUB zou dat een probleem vormen. Beide universiteiten zitten al over die twee procent met respectievelijk 8,4 procent en 7 procent van hun studenten die niet uit de EER komen. 'We zullen die bijkomende kosten ofwel op de student moeten verhalen, of heel restrictief zijn in wie we toelaten. We gaan ons daarover beraden', zegt rector van de VUB Jan Danckaert.

Ook zullen uitzonderingen op de equivalentievoorwaarde – die stelt dat elke anderstalige opleiding in Vlaanderen ook een Nederlandstalig alternatief moet hebben – niet langer mogelijk zijn. Een maatregel die zijn doel voorbijschiet, zegt Lieven Buysse, de campusdecaan van de faculteit Letteren in Brussel: 'Die uitzonderingen worden nu al maar heel gericht en sporadisch toegelaten.'

Kenniseconomie

De maatregelen kunnen gevolgen hebben voor de welvaart in Vlaanderen. De baten van een internationale student zijn gemiddeld immers groter dan de kosten ervan, blijkt uit onderzoek van onder meer onderwijseconoom Kristof De Witte (KU Leuven). Na hun studies blijven zij vaak nog enkele jaren wonen en werken in Vlaanderen, waardoor ze ook bijdragen aan de Vlaamse economie.

'Wij zijn een kenniseconomie die het moet hebben van haar menselijk kapitaal', zegt De Witte. 'De arbeidsmarkt smeekt om zulke hoogopgeleide profielen, voornamelijk in de STEM-sectoren. We kunnen die niet voldoende aanleveren

vanuit de eigen bevolking en moeten daarom kijken naar buitenlandse profielen. Door deze maatregelen zit Vlaanderen in de *war for talent* met een handicap opgezadeld.'

De Vlaamse overheid wil wel inzetten op zogenaamde 'kennismigratie', zo blijkt uit

'Al die Nederlandse equivalenten kosten geld, terwijl het vaak om niche sectoren gaat waarin Engels toch al de voertaal is'

— Lieven Buysse, campusdecaan Letteren Brussel (KU Leuven)

het regeerakkoord. Dat ze tegelijkertijd probeert om de internationalisering in het hoger onderwijs terug te dringen, vindt Danckaert tegenstrijdig: 'Bedrijven mogen die kenniswerkers dus aantrekken, maar de Vlaamse universiteiten mogen ze niet meer opleiden.'

De Witte beaamt dat en ziet de maatregelen als contraproductief: 'Als je die mensen zelf opleidt, kan je de verworven diploma's beter inschatten en kunnen zij hier al een sociaal leven opbouwen en zich integreren. Het zorgt voor een betere binding met ons land.'

Ook Luc Sels had er in zijn toespraak bij de opening van het academiejaar aandacht

voor: 'Stel dat we een manier vinden om kostenefficiënt én effectief aan arbeidsmigratie te doen. Stel dat we instromers streng selecteren aan de grens en in de selectie focussen op beloftevolle kenniswerkers. Stel dat we de kandidaat-migrant ook nog eens een stevig toegangsticket laten betalen. En ze vervolgens meenemen in een meerjarig inburgeringstraject. Zou u zulk plan niet steunen?', richtte de rector van de KU Leuven zich tot de beleidsmakers.

Nederlandse toestanden

Bovendien is de internationalisering in Vlaanderen minder hard doorgedreven dan elders in Europa. 'Het is een debat dat in veel landen speelt, bijvoorbeeld in Nederland en Denemarken', zegt De Witte. 'In zekere zin surfen we dus mee op die golf, maar in Vlaanderen zijn er al strenge regels rond bijvoorbeeld het aanbieden van anderstalige opleidingen.'

'Wij hebben dat internationale menselijk kapitaal nodig om hier bedrijven aan te trekken en innovatief te blijven'

— Kristof De Witte, onderwijseconoom (KU Leuven)

'Het is een kortzichtige beslissing om die drempels nog verder op te hogen', zegt Buysse. 'Het doemscenario dat wordt afgeschilderd, zoals in Nederland het geval is (waar in vele universiteitssteden het merendeel van de opleidingen in het Engels wordt aangeboden, red.), is nog veraf. De Vlaamse universiteiten vragen ook helemaal niet om die weg op te gaan.'

Door nu geen uitzonderingen meer mogelijk te maken op die zogenaamde equivalentievoorwaarde zadelt de overheid de universiteiten op met extra kosten. 'Dat zal voor een aantal rare gevallen zorgen waarin er toch een equivalente opleiding in de lucht gehouden wordt voor relatief weinig studenten', zegt Buysse. 'Zoiets kost geld, terwijl het vaak om dermate niche sectoren gaat waarin Engels toch al de voertaal is.'

Het kan bovendien negatieve effecten hebben op Europese samenwerkingsverbanden. Daarin wordt kennis en expertise over de instellingen heen gebundeld. Dat wordt moeilijker wanneer een opleiding in zo'n kader ook een Nederlandstalige equivalent moet hebben. 'Dat is heel jammer', zegt Buysse. 'Het kan een rem vormen op mogelijke initiatieven. Nu zullen de Vlaamse universiteiten misschien voorzichtiger worden, terwijl Vlaanderen daar net een leidende rol in zou kunnen spelen.'

Visie

Jan Danckaert, die ook voorzitter is van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), merkt op dat een regeerakkoord altijd een kwestie van evenwichten is: 'Het luik over wetenschappelijk onderzoek spreekt de ambitie uit om van Vlaanderen een toonaangevende kennisregio te maken, wat ik appreciate.'

Onderwijsjurist Kurt Willems merkte eerder in *Veto* een tegenstelling op tussen die ambitie en de maatregelen rond internationalisering: 'Excellentie en welvaart zal je niet bereiken zonder internationalisering.' Iets dat ook De Witte erkent: 'Wij hebben dat menselijk kapitaal nodig om hier bedrijven aan te trekken en innovatief te blijven. Het

is belangrijk dat een overheid ook daar strategisch nadenkt over wat we nodig hebben.

'De grote visie ontbreekt', zegt Buysse. 'Waar willen we naartoe met Vlaanderen als kennisregio? Willen we ons terugplooiën op het Nederlands, of de blik open houden naar de wereld? Het Nederlands als wetenschapstaal gaat niet plots een remonte kennen door deze beslissingen, wat niet wegneemt dat elke opleiding – ook de Nederlandstalige – werk moet maken van een stimulerend taalbeleid.'

Verengelsing

Twee academiejaren geleden kwam het ook al tot een aanvaring over taalregels. Toenmalig Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) weigerde toen een hele reeks Engelstalige masteropleidingen. Rector Luc Sels wees er op dat door de onderfinanciering van het hoger onderwijs het vaak niet haalbaar is om gespecialiseerde opleidingen in zowel het Nederlands als het Engels aan te bieden.

Sels verstaat dat hij tegen 2040 graag het aantal anderstalige opleidingen zou willen verdubbelen. 'Wetenschap kent geen grenzen, en zou er ook geen mogen kennen', klomk het. Dat pleidooi lijkt in de wind te zijn geslagen, nu de regels alleen nog maar zullen verstraffen.

Nederlandstalige bacheloropleidingen mogen slechts voor maximaal achttien procent van de studiepunten uit anderstalige vakken bestaan. Bij masteropleidingen gaat het om vijftig procent van de studiepunten. Gaat een opleiding over die grenzen, dan telt ze als anderstalig en moet er dus een Nederlands equivalent worden ingericht. ☞

'Het Nederlands als wetenschapstaal gaat niet plots een remonte kennen door deze beslissingen'

© Vlaams Parlement

Deze jongeren staan op een politieke lijst: 'Veel mensen zeiden dat dit dom was'

Zondag hengelen ook jongeren om jouw stem bij de gemeenteraadsverkiezingen. Waarom bekennen ze (politiek) kleur? 'Ik vind het problematisch dat jongeren die zich politiek engageren, dat als een soort brandmerk moeten meedragen.'

tekst **Elias Fret**
beeld **Robin Geukens**
Sien Verstraeten
Basile Peeters

Reinout Vermaercke (22): 'Mechelen heeft nood aan nieuwe gezichten'

Oud-student Rechten – staat op plaats 24 van de N-VA-lijst in Mechelen

Een beetje engagement buiten zijn studies is Reinout Vermaercke niet vreemd: zo was hij al praeses bij de Europese studentenvereniging Minos Leuven, en reisde hij het afgelopen jaar ons continent rond als Europees jongerenvertegenwoordiger voor de Vlaamse Jeugdraad. 'Ik heb niet veel in de aula gezeten', lacht hij bij een warme kop koffie.

'Het zou totaal oké moeten zijn dat iemand overstapt van de PVDA naar cd&v'

— Reinout Vermaercke

In de politiek gaan als jongerenvertegenwoordiger is een opvallende zet, dat weet Vermaercke. 'Veel mensen zeiden: "Reinout, dit is zó dom." Maar er is een nieuwe bestuurscultuur nodig, en de stad heeft nood aan nieuwe gezichten zoals ik. Zijn engagement bij de Vlaamse Jeugdraad deed hem beseffen dat er volgens hem nog heel wat dingen beter kunnen op het vlak van

jeugdwerk in Mechelen.

'De Mechelse jeugdraad draait niet super: de vrijwilligers doen fantastisch werk, maar worden onvoldoende ondersteund. Daar wil ik verandering in brengen', zegt Vermaercke. Al beseft hij dat de kans niet super groot is dat N-VA in de meerderheid van burgemeester Bart Somers (Open Vld-Groen-m+) belandt: die regeerde de afgelopen zes jaar met een absolute meerderheid over Mechelen. 'Maar er is een historische opportuniteit, nu Somers' stadslid sowieso zal verliezen (uit peilingen blijkt dat de stadslid haar absolute meerderheid verliest, red.).'

'Amal, dat was onwennig', bekent hij na ons gesprek. 'Politiek verdeelt vaak. Maar ik vind het problematisch dat jongeren die zich politiek engageren, dat dan als een soort brandmerk voor de rest van hun leven moeten meedragen. Terwijl het zou totaal oké moeten zijn dat iemand op zijn 20ste bij de PVDA zit, maar later overstapt naar pakweg cd&v. Onze samenleving kan dat helaas nog niet goed vatten.'

Jan Thys Van Den Audenaerde (21): 'Als gemeenteraadslid kan ik de studentenstrijd helpen'

Student Biochemie – staat op de derde plek van de PVDA-lijst in Leuven

Wie al eens naar een betoging gaat, is Jan Thys Van Den Audenaerde waarschijnlijk al tegengekomen.

Thys Van Den Audenaerde is voorzitter van Comac Leuven, de jongerenafdeling van de marxistische partij PVDA. Enkele dagen na ons gesprek staat hij bijvoorbeeld aan de fabriekspoorten van Audi Brussel om te protesteren tegen de nakende sluiting.

'In de politiek stappen klinkt zo heftig', lacht Thys Van Den Audenaerde. 'Terwijl actief zijn bij Comac voor mij niet zo hard verschilt van de gemeenteraad. Thema's als betaalbaar wonen, veilig uitgaan en gratis openbaar vervoer, lopen erg samen. Als gemeenteraadslid kan ik bovendien de studentenstrijd ondersteunen.' Zo denkt hij aan

de bezetting van de Nieuwe Valk, die vorige maand moest ontruimen op bevel van de vrederechter, en de eis voor een boycot op Israël. Maar wat kan je doen aan een conflict op duizenden kilometers ver, vanuit de Leuvense gemeenteraad? 'De stad heeft wel al stappen gezet, maar haar rol naar de bezetters toe apprecieerde ik niet echt. Ze heeft niets gedaan om de dialoog met de universi-

'Ik zie mijn plek op de lijst meer als een steunbetuiging aan de partij, dan een einddoel'

— Jan Thys Van Den Audenaerde

teit aan te gaan en Leuven kan ook nog verder gaan in het doorbreken van banden met Israëlische bedrijven.'

Al is het niet zeker dat Thys Van Den Audenaerde ook effectief in de gemeenteraad geraakt vanop de derde plek. De ploeg zet de ambitie dan wel op drie zetels, maar de PVDA heeft momenteel slechts één zetel in Leuven. 'Het is zeker wel een verkiesbare plaats, maar zelfs dan zie ik mijn plek op de lijst eerder als een steunbetuiging, dan een einddoel. Ik blijf ook nog zeker twee jaar student.'

Lisa Jiroflée (22): 'Ik droom er al van kinds af aan om politica te worden'

Oud-student Politieke Wetenschappen – staat op de dertiende plek van de Vooruit-lijst in Leuven

Vertegenwoordigen: dat is wat ik graag doe', vertrouwt Lisa Jiroflée ons toe op de redactie van *Veto*. Ze kent het gebouw in de 's Meiersstraat goed, want ze was twee jaar lang Mandataris Stad bij onze bureaus van studentenkoepel LOKO, waarvoor ze instond voor de relaties met de stad. Zo begon het te jeuken om zich verder te engageren, maar dan vanop een politieke lijst.

'Ik heb lang getwijfeld of ik wel de politieke weg zou opgaan', geeft Jiroflée toe. 'Maar ik droom er al sinds ik kind was van om politica te worden. Ik ben ook deel van een politieke familie, dus kwam ik al snel uit bij Vooruit (oud-parlementslid voor Vooruit Karin Jiroflée is haar tante, red.).'

'Woningen onteigenen? Dat gaan we niet doen'

— Lisa Jiroflée

'En natuurlijk sluit die partij het meest aan bij mijn waarden en normen. Ik kan me niet altijd vinden in alle nationale standpunten van de partij, maar als ik naar ons lokaal programma kijk, ben ik het gewoon met alles eens.'

'Voor mij is het belangrijkste thema betaalbaar wonen. Ik merk zelf als afgestudeerde dat het moeilijk zoeken is naar een appartement dat ik me financieel kan veroorloven.' Kritiek dat Vooruit te weinig haar sociale gezicht zou tonen, wuift ze weg.

'De vraag naar woningen in Leuven is nu eenmaal duizend keer groter dan het aanbod. In de afgelopen legislatuur heeft Vooruit al heel hard ingespeeld op deze kwestie, bijvoorbeeld op de Hertogensite. Vooruit schiet zijn kansen waar het kan. Maar woningen onteigenen? Dat moeten we zeker niet doen.'

Jakob De Wilde (22): 'Ik wil een verbindende figuur zijn tussen de gemeenteraad en jongeren'

Student Cultureel Erfgoed – staat op de derde plek van de cd&v-lijst in Keerbergen

Ze waren nog op zoek naar mannen, dus kwamen ze bij mij uit', lacht Jakob De Wilde wanneer hij vertelt hoe zijn politieke coming-out tot stand kwam. Hij studeerde deze zomer af als master in de Oude Geschiedenis, maar doet er nu nog een postgraduaat in Cultureel Erfgoed bij. De Wilde was naar eigen zeggen altijd al geïnteresseerd in politiek, en vond het belangrijk om zich voldoende te informeren vooraleer zijn stem uit te brengen.

'Ik apprecieer de verbindende rol van een partij als cd&v: ze werkt met iedereen samen'

— Jakob De Wilde

Toch komt zijn politiek engagement vooral voort uit zijn betrokkenheid voor de jeugdwerking in Keerbergen. Zo is hij hoofdleder bij de lokale afdeling van de KLJ. 'Al zal ik me zeker ook inzetten voor de Scouts en Chiro in Keerbergen, hoor', belooft De Wilde al lachend. 'Ik wil echt iets betekenen voor

de jeugd. Het fuifcharter zou ik bijvoorbeeld willen herzien: dat houdt geen rekening met activiteiten zoals een quiz. Als we daarvoor een tent huren, krijgen we met de KLJ bijvoorbeeld geen subsidies. Dat is toch idioot?'

Dat De Wilde bij cd&v belandde, is niet bepaald toeval. Zijn ouders namen hem als kind vaak mee naar de mis, en ook als student bleef hij af en toe naar de kerk gaan. 'Ik identificeer me zeker als katholiek, toch lieten mijn ouders altijd veel ruimte open voor discussie en vragen over de katholieke kerk. Die discussie voer ik vandaag nog steeds in mijn hoofd.'

Daarnaast trok ook de centrumpositie van de christendemocraten hem aan. 'Ik ben ideologisch niet per se een cd&v'er, maar ik apprecieer het dat de partij steeds een verbindende rol speelt. Ze kan met iedereen samenwerken.' Dat is ook de rol die De Wilde wil opnemen in de Keerbergse gemeenteraad. 'Er is heel wat ontevredenheid onder de jeugd. Omdat ik zelf nog jong ben wil ik een verbindende factor zijn tussen de gemeenteraad en jongeren.' ☺

Hoe de Leuvense gemeentepolitiek stabiel(er) dan ooit lijkt te zijn

Burgemeester Mohamed Ridouani presenteert zich met zijn onuitgegeven coalitie van Vooruit, Groen en cd&v na zes jaar besturen aan de kiezer. Wij geven je drie vaststellingen mee over de Leuvense kiesstrijd. 'Vooruit en Groen hebben hun lot aan elkaar verbonden.'

tekst **Elias Fret**

1. Vooruit, Groen en cd&v hebben zich aan elkaar vastgeklonken. Of niet?

Verkiezingsdag, iets na acht uur 's avonds. Hoewel Lorin Parys (toen nog bij N-VA) met elf zetels héél dicht kwam bij het marktleiderschap in Leuven in 2018 en nog een coalitie op poten probeerde te zetten, wandelde de nieuwe Leuvense Vooruit-kopman Mohamed 'Mo' Ridouani al samen met zijn nieuwe coalitie van Vooruit, Groen en cd&v de Grote Markt op. Vooruit verloor tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 dan wel haar voorsprong op de andere partijen – de partij zakte van 16 naar 14 zetels – maar bleek toch weer de grootste.

Groen haalde toen haar beste score ooit met tien zetels, en kon voor het eerst tot het bestuur toetreden. Ook cd&v, waarmee de partij al dertig jaar lang samen bestuurt, mocht terug aanschuiven. 'De kans is heel groot dat de coalitie hetzelfde blijft voor de volgende zes jaar', zegt journalist Luc Vanheerentals, die recent het boek *Leuven zoals het is: Doorlichting aan vooravond verkiezingen 2024* schreef. 'Vooruit en Groen hebben de facto een akkoord gesloten om de volgende twee legislaturen samen te besturen.'

Toch heeft burgemeester Ridouani cd&v nodig in haar coalitie, weet Vanheerentals. 'Je zit hier in Leuven met de KU Leuven en het hoofdkwartier van de Boerenbond, waardoor de katholieke zuil nog erg sterk is.'

Dat bevestigt ook Vooruit: 'In een stad als Leuven met een sterke katholieke instellingen, hebben we er geen baat bij om cd&v te lossen. Bovendien is die partij heel erg aanwezig en heeft ze veel leden bij Leuvense verenigingen', aldus cultuurschepen Bert Cornillie, ook professor Spaanse taalkunde aan de KU Leuven.

'Wij zijn er om de scherpe kantjes van het progressieve bestuur af te veilen', zegt Dirk Vansina, cd&v-lijsttrekker en schepen van Openbare Werken en Jeugd. 'Zonder ons wordt het bestuur radicaler. Wij zorgen dat het beleid realistisch is, en menselijk blijft.'

Al kan het best zijn dat Vooruit toch cd&v uit haar coalitie kiepert, zegt Vanheerentals. Zo haalt Vooruit maar liefst 28 procent in de Stadspeiling van *De Standaard*, en zou ze met Groen (12 procent) wel eens aan een meerderheid kunnen komen. 25 procent van de bevroegden gaf immers aan het nog niet te weten.

Maar die mogelijkheid wuift Cornillie weg: 'Wij hebben goed samengewerkt in dit college. We verdedigen dan ook de tripartite. Waarschijnlijk scoort cd&v ook nog een stuk beter, omdat ze heel aanwezig is op het terrein en een grote aanhang heeft bij verenigen.'

2. Mobiliteit is de zwakke plek van het stadsbestuur

De Stadspeiling van *De Standaard* mag dan wel een potentiële monsterscore voor Vooruit voorspellen, toch is nog steeds een kwart van het electoraat onbeslist. 'N-VA brengt de zwakke punten onder de aandacht: de zone 30, het omstreden mobiliteitsplan in Kessel-Lo en de uitbreiding van het betalend parkeren in Leuven', vertelt Vanheerentals. 'Als N-VA er nog in kan slagen om die thema's onder de aandacht te brengen, kan ze nog wel eens verrassend uit de hoek komen.'

'Al meer dan een jaar ga ik op huisbezoeken en hoor ik wat er leeft', zegt Zeger Debyser, lijsttrekker voor N-VA, alsook

professor virologie aan de KU Leuven. 'Neem bijvoorbeeld de frustratie rond het nieuwe circulatieplan in Kessel-Lo. Daarin overdrijft het stadsbestuur echt. Groen gaat wat dat betreft de dogmatische kant op.'

Toch denkt Groen niet dat haar gedurfde beleid de partij stemmen zal kosten, zegt lijsttrekker en schepen van Mobiliteit David Dessers. 'We zijn blij dat de portefeuille van Mobiliteit bij ons was. We waken over de groene component in het bestuur. We hebben ook altijd de steun van de hele coalitie gehad in onze plannen.'

3. Het effect van de afschaffing van de opkomstplicht valt moeilijk in te schatten

De electorale gevolgen van de afschaffing van de opkomstplicht – een beslissing uit 2021 van oud-minister voor binnenlands bestuur Bart Somers (Open Vld) – vallen moeilijk in te schatten. Toch wordt in het KU Leuven-onderzoek *De breuklijnen voorbij?*, van de hand van onder andere Bart Meuleman en Cecil Meeussen, een kleine tip van de sluier opgelicht.

Daaruit blijkt dat Vlaams Belang het meeste nadeel zou halen uit de afschaffing: slechts 36 procent zou nog stevast aan verkiezingen zonder opkomstplicht deelnemen. Ter vergelijking: zeker 74 procent van de Groen-kiezers zou nog steeds komen opdagen aan het (lokale) stemhokje. Van de Vooruit- en cd&v-kiezers zou nog respectievelijk 59 en 54 procent gaan stemmen, wanneer dat niet verplicht is.

De afschaffing van de opkomstplicht gaat Vlaams Belang zwaar parten spelen, denkt ook Vanheerentals. 'De typische

Vlaams Belang-kiezer zal – zeker in Leuven – niet inzien waarom hij zou moeten gaan stemmen. De partij heeft maar één zetel, en lijsttrekker Britt Huybrechts zie ik nergens opduiken in het straatbeeld. Het draait eerder om welke kiezer het meest gemotiveerd is om te gaan stemmen.'

'Als ik dan zie hoe je voor ochtarmen vijf kilometer per uur te snel rijden, al een boete van vijftig euro krijgt, zou dat misschien wél iets concreet kunnen zijn dat iemand kan overtuigen om te gaan stemmen', gaat Vanheerentals verder.

Toch lijkt het alsof de Leuvense politici niet meteen heel hard bezig zijn met potentiële kiezers te mobiliseren. 'Ik ben radicaal tegen de afschaffing van de opkomstplicht', zegt cd&v-lijsttrekker Dirk Vansina. 'En natuurlijk proberen we zoveel mogelijk mensen te overtuigen om te gaan stemmen, maar in de eerste plaats om op onze partij te stemmen.' ☞

Tijdens de verkiezingen is Leuven geen studentenstad

Dat tienduizenden studenten in Leuven tijdens de gemeenteraadsverkiezingen niet in een Leuvense stemhokje mogen stappen, betreurt Andreas Vandingenen: 'Het beleid van de stad raakt hen van maandagochtend tot vrijdagavond.'

tekst **Andreas Vandingenen**

Binnenkort mogen meer dan 40.000 Leuvense studenten naar de stembus. Niet in hun studentenstad, maar waar ze veelal de weekends doorbrengen. Zo drukken ze hun stempel op lokaal beleid waar ze niets mee te maken hebben.

Tijdens een doordeweekse dag maken studenten een derde uit van de totale Leuvense bevolking, maar Leuvenaars zijn het niet. Toch raakt het beleid van de stad hen van maandagochtend tot vrijdagavond. Stemmen op de Leuvense gemeenteraad kunnen zij, door een domicilie in een andere gemeente, niet.

Verkiezingsmemorandum

Om studenten toch te laten wegen op het stadsbeleid, keurde de Leuvense Studentenkoepel LOKO op 28 juni 2024 haar verkiezingsmemorandum goed. Dat was verloren moeite.

LOKO roept onder andere op om buurtbewoners samen te brengen. Investerings vanuit de stad in gezamenlijke vrijetijdsbesteding lijken voor de hand liggend, maar studenten voelen zich zelden aangesproken. Mogelijk omdat ze niet worden aangesproken. Democratisch verkozen politici neigen namelijk vaak naar beleid dat hen werkzekerheid geeft. De student kan hen niet verkiezen, waarom zouden ze er dan tijd of middelen voor vrijmaken?

Ook de Leuvense fietsinfrastructuur blijkt keer op keer onvoldoende om het fietsbeleid van de stad vorm te geven. Het lijkt wel alsof de beleidsmakers tijdens de zomer hun plannen opstellen en dan vergeten om rekening te houden met enkele tienduizenden extra gebruikers in het najaar. In de winter breekt menig Leuenaar, en student, een been, vallend over de kapotte straatstenen. Kortom, de Leuvense infrastructuur moet beter. Op dat vlak trekken studenten en burgers aan hetzelfde zeel.

Andreas Vandingenen is student Vergelijkende en Internationale Politiek en eindredacteur bij Veto.

Huisvesting

Het grote twistpunt tussen student en burger bij uitstek blijft natuurlijk huisvesting. Door het lucratief karakter en de steeds stijgende vraag naar studentenkoten verdringt de kotenmarkt de normale vastgoedmarkt op het Leuvense toneel. Armoede wordt bijna fysiek buiten geduwd en de stad gaat op zoek naar de titel van duurste stad van Vlaanderen.

Competitie op de vastgoedmarkt is echter zinnen hopeloos. Het aantal studenten blijft jaarlijks stijgen en enkel grondige samenwerking kan op lange termijn iets opleveren. Het stadsbeleid zou ermee gebaat zijn de student als burger te betrekken bij de problematiek. Het zou zelfs kunnen dat menig student bereid is om hiervoor bijkomende belastingen te betalen.

Ook Leuvenaars

In 2024 houden jonge gezichten de gemeenteraadsverkiezingen draaiende. Overal prijken de jongste gezichten op aanplakborden in een poging om de jeugdige kiezer te overtuigen. Maar het bestaande systeem trekt de democratische participatie van studenten in Leuven volledig scheef. Het is alsof in een studentenkring enkel de Leuvenaars stemrecht zouden hebben.

De kieswet aanpassen of meer gemeentelijk belastinggeld naar studentensteden laten vloeien is op korte termijn niet mogelijk. Praten of luisteren kan wel. Geachte burgemeester, wij zijn ook Leuvenaars. Maak van dialoog met studenten een prioriteit. ☺

Stuur je mening!

Dit opiniestuk bevat de mening van de auteur. Wil je graag reageren op dit stuk of heb je een andere mening die de wereld moet horen? Stuur dan een mail naar opinie@veto.be.

Geen kiespijn, wel kiesrecht voor jongeren

Dat zestien- en zeventienjarigen niet mogen stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen vindt Anna Roos, voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad, een gemiste kans. 'Gemeentelijk beleid raakt jongeren in het hart van hun dagelijks bestaan.'

tekst **Anna Roos**
beeld **Sousanna Zacharian**

De verkiezingsstorm van 9 juni is inmiddels gaan liggen, maar de politieke molen draait op volle toeren. Nu het Vlaams regeerakkoord eindelijk daar is, ligt de focus volledig op de gemeenteraadsverkiezingen. Op 13 oktober trekken echter geen minderjarigen naar de stembus, in tegenstelling tot de recente Europese verkiezingen. Dat is een gemiste kans.

Dagelijks merk ik hoe jongeren zich inzetten voor hun lokaal jeugdhuis, sportvereniging en jeugdbeweging. Toch hebben ze geen impact op de samenstelling van de gemeenteraad, terwijl die wél veel invloed op hen heeft. Van de kwaliteit van het jeugdhuis tot de veiligheid van scouts- en chirolokalen: gemeentelijk beleid raakt jongeren in het hart van hun dagelijks bestaan.

Op 13 oktober trekken geen minderjarigen naar de stembus: een gemiste kans

Voor u ook een pint, meneer de burgemeester?

De Vlaamse Jeugdraad pleit al meer dan een decennium voor het verlagen van de stemgerechtigde leeftijd naar zestien jaar bij de gemeenteraadsverkiezingen. Geen enkele verkiezing is zo laagdrempelig: de onderwerpen liggen dicht bij huis, letterlijk en figuurlijk. Het beleid zien we voor onze voordeur, de verantwoordelijke politici komen we tegen op café.

Het is ironisch dat we zestien- en zeventienjarigen verantwoordelijk genoeg achten om mee te beslissen over internationale solidariteit en grootschalig Europees beleid, maar hen geen inspraak gunnen over het speeltuintje om de hoek. Politici vertrouwen jongeren volop om tijdens weekenden en schoolvakanties voor hun kinderen te zorgen, als leiding in de jeugdbeweging of

monitor op kamp. Maar voor het invullen van een stembiljet zouden ze niet verantwoordelijk genoeg zijn?

Chaos op 9 juni

De chaos omtrent het stemrecht voor minderjarigen bij de Europese verkiezingen van 9 juni heeft geen goede indruk nagelaten. Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat het stemrecht van zestien- en zeventienjarigen in strijd was met het gelijkheidsbeginsel, aangezien ook meerderjarige kiezers onderhevig zijn aan de stemplicht. Bij de gemeenteraadsverkiezingen geldt er voor volwassenen echter geen stemplicht meer. Dat biedt een unieke kans om het stemrecht vanaf zestien jaar uit te breiden naar de gemeenteraadsverkiezingen zonder intermezzo van het Hof.

Politici, grijp die kans! Het is tijd dat we erkennen dat jongeren niet alleen de toekomst zijn, maar ook het heden. Ze hebben unieke perspectieven die essentieel zijn voor een beleid dat aansluit bij de behoeften van de volledige samenleving. Nu is het aan de nieuwe Vlaamse regering om een precedent te scheppen voor de verlaging van de kiesleeftijd, zodat we in 2030 eindelijk krijgen wat we verdienen. Het zou het vertrouwen van jongeren in de politiek enorm ten goede komen. ☺

Anna Roos is voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad en rechtenstudent aan de KU Leuven.

Gen Z aan zet

In 'Gen Z aan zet' wisselen verschillende gen Z'ers elkaar af voor een gastopinie over de leefwereld van hun generatie.

'Als je liever pinten tapt dan studeert, moet je maar barman worden'

Van beheerders van de fakbar Letteren naar een eigen restaurant. Seppe en Fons weken af van de norm en gingen samen de horeca in. Hoewel ze veel uit hun studentenleven haalden, lagen hun talenten naar eigen zeggen elders.

tekst **Isabela Rigolin Torres**
beeld **Sabine Mosman**

Ik ben de eerste avond van het academiejaar in fakbar Letteren binnen gestrompeld,' zegt Seppe. 'Dat is iets nu iets dat studenten eenmaal doen. Ik ben begonnen met pintjes drinken, verder gegaan met pintjes tappen en uiteindelijk ben ik beheerder geworden. Dat lag me het meest, zelfs beter dan studeren. Daarom ben ik in de horeca beland.'

Seppe en Fons hebben elkaar in fakbar Letteren ontmoet. Fons vertelt hoe hij naar Seppe zijn tapcursus ging. 'Seppe leerde mij hoe je een pint moet tappen. Het jaar nadien was ik fakverantwoordelijke voor Historia en een jaar later beheerder van fakbar Letteren.'

'De fakbar was altijd een integraal deel van ons studentenleven, maar het heeft er ook voor gezorgd dat we geen diploma's hebben', lachen Seppe en Fons.

Druk

Dat ze niet meteen in de horeca aan de slag gingen, ligt volgens de twee aan druk van anderen. 'Als je slim genoeg was in het middelbaar, werd er van je verwacht dat je verder ging studeren', vindt Seppe. 'Er werd geen rekening gehouden met andere passies of talenten.'

'In de fakbar was respect heel belangrijk, want je werkt met allemaal vrijwilligers en je kan die gewoon niet slecht behandelen'

— Seppe, mede-eigenaar *Ongefilterd*

'Mijn vader zei: "Als je toch liever pinten tapt dan studeert, moet je maar barman worden." Fons nam dat advies aan, en begon op de Oude Markt te werken. 'Ik heb me veel vragen gesteld toen ik daar stond. Ik heb

enorm veel geleerd, het heeft me de barman gemaakt die ik nu ben, maar het was niet allemaal leuk of gemakkelijk.'

Na anderhalf jaar richtte Fons een eigen café op in Limburg. In die tijd groeiden hij en Seppe dichterbij elkaar toe. 'Seppe leerde vaak inspanningen om me te komen bezoeken. Door de grote afstand was het niet vanzelfsprekend om vriendschappen te onderhouden. Andere goede vrienden van me zijn er nooit geraakt.'

Ongefilterd

Na het avontuur in Limburg, sloegen Fons en Seppe de handen in elkaar voor een gastropub in Leuven. Die steunt op drie principes: duurzaamheid, lokaal werken en respectvol met elkaar omgaan. 'Natuurlijk is het onmogelijk om ze op elk moment alle-

maal te bereiken, maar het is een streefdoel', aldus Fons.

Seppe pikt in: 'We proberen in de mate van het mogelijke rekening te houden met het milieu. We beginnen altijd lokaal en zoeken pas verder als er echt geen andere alternatieven zijn. Alle bieren die op de kaart staan zijn lokale bieren.'

Fons schenkt een glas in.

'Verder behandelen we iedereen met respect. De horeca kan ondankbaar en respectloos aanvoelen, hier proberen wij een verschil in te maken. Wanneer alles in het honderd loopt heb ik daar nog wat moeite mee. Dat komt doordat ik met old school chefs ben opgegroeid. Toch kies ik er dan voor om anders te reageren.'

Seppe leerde beter omgaan met personeel tijdens zijn studententijd. 'In de fakbar was respect heel belangrijk, want je bent met allemaal vrijwilligers en je kan die gewoon niet slecht behandelen.'

Fons zegt: 'We zijn tooghangers dus er staat een grote toog in onze zaak. De toog is de ideale plaats om mensen te ontmoeten en om Seppe in de keuken bezig te zien. Wanneer iemand binnenkomt, zeg ik hun dat er nog een plaatsje vrij is naast Tom. Ze hebben geen idee wie Tom is, maar doordat ze nu zijn naam weten is de stap om met elkaar te praten al iets kleiner.'

'Geen gastronomische bullshit'

'Praat met wat mensen, drink iets goed, zie dat je tegen het eind van de avond hebt gegeten en praat met nog wat mensen', gaat Fons verder. 'We streven naar een hoog niveau, maar laten alle gastronomische bullshit aan de deur achter, op dat vlak willen we een fakbar of café zijn.'

'Daarom werken we ook niet met reseraties', voegt Seppe daaraan toe. 'Je wilt soms toch iets spontaan doen. Vaak zijn de goede etensplekken drie maanden op voorhand volgeboekt.'

Seppe en Fons werken met een vrijblijvend concept. 'Wij creëren een kader waar je welkom in bent om je eigen keuzes te maken. Geen verplicht menu waar je enkel de hoeveelheid gangen en veggie of niet veggie mag kiezen' zegt Seppe. ☺

Hoe protesten en politiek Columbia University deden wankelen

Een combinatie van studentenprotesten en politieke druk resulteerden in verschillende ontslagnemingen aan Columbia University in New York, één van Amerika's bekendste universiteiten.

tekst **Jesse Bruggemans**

Afgelopen augustus rommelde het bij Columbia University, New York. Drie decanen werden er op non-actief geplaatst na het versturen van antisemitische tekstberichten. Niet veel later namen ze hun ontslag. Ook de rector van Columbia, Minouche Shafik, stapte enkele dagen later onverwachts op. Het is duidelijk dat de pro-Palestijnse protesten, waar de universiteit doorheen het academiejaar het toneel van was, nog lang blijven nazinderen.

Drie decanen én de rector

Omwille van politieke druk doet Columbia University haar best om de veiligheid van Joodse studenten te waarborgen. Tijdens de soms hevige pro-Palestijnse protesten was de angst voor antisemitische excessen immers tot een hoogtepunt gestegen. Als onderdeel van deze inspanningen werd er op 31 mei een panelgesprek georganiseerd onder de naam *'Jewish life on campus: Past, Present and Future'*.

Het was tijdens dit panelgesprek dat enkele decanen in een privégroep beledigden de berichten naar elkaar stuurden over de Joodse sprekers. Dat werd opgemerkt en gemeld. Enkele weken later werden de drie betrokken decanen op non-actief geplaatst. Begin augustus besloten ze de eer aan zichzelf te houden en namen ze ontslag.

Enkele dagen later, op 14 augustus, nam, als een donderslag bij heldere hemel, ook Columbia's rector Minouche Shafik ontslag. Zelf geeft ze aan dat ze 'na reflectie heeft besloten dat dit de beste manier is voor Columbia om de toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden.' Verder is het raden naar haar redenen.

Shafik riep opnieuw hulp van de politie in, die binnenviel met koevoeten en stormrammen

Shafik verlaat Columbia voor een nieuwe topjob in het Verenigd Koninkrijk, waar ze het grootste deel van haar carrière reeds doorbracht. Ze zal voor Keir Starmer's nieuwe regering werken

op het beleid omtrent ontwikkelingssamenwerking.

Angst voor antisemitisme

Al snel na de start van de oorlog in Gaza op 7 oktober 2023 staken er op campussen wereldwijd studentenprotesten de kop op. Overall weerklonk de eis om de samenwerkingen met Israëlische instellingen stop te zetten, zo ook in de Verenigde Staten. 'De

'Republikeinse politici proberen zeker en vast electoraal gewin te halen uit dit thema'

— Bart Kerremans, professor Amerikaanse politiek (KU Leuven)

hevigheid van de protestacties en de retoriek die gebruikt werd, zorgden bij vele Joodse studenten voor een reële angst voor antisemitisch geweld' zegt Bart Kerremans, professor Amerikaanse politiek aan de KU Leuven.

Amerikaanse politici, vooral Republikeinen, sprongen op het thema en riepen op tot het ontslag van verschillende universiteitsrectoren. Ze zouden immers niet krachtig genoeg reageren op de vermeende Jodenhaat op hun campussen. Volgens de studentenvertegenwoordigers van de protesten zelf, zou het gros van de beledigingen en bedreigingen aan het adres van Joodse studenten echter van buiten de universiteiten komen.

Two down, one to go

Republikeinse beleidsmakers haalden hun eerste slag thuis toen er een hoorzitting plaatsvond met de universiteitsrectoren van Harvard, MIT en University of Pennsylvania (UPenn). De vurige vraagstelling van Elise Stefanik, het Republikeinse commissielid dat zich misschien wel het hardst vastbeet in de aantijgingen van antisemitisme, dreef de drie rectoren in het nauw. Door ambigue en te legalistische antwoorden te geven schooten ze zichzelf in de voet. Zowel de rector van Harvard als UPenn namen niet veel later ontslag. *'Two down, one to go'*, postte Stefanik op X.

Minouche Shafik van Columbia zou ook op die hoorzitting aanwezig geweest zijn, ware het niet dat ze toen in het buitenland was. Op 17 april was het aan Shafik om zichzelf te verdedigen. Na het lot van haar collega's gezien te hebben had ze de extra voorbereidingstijd ter harte genomen, en kwam ze relatief onbeschadigd uit haar hoorzitting.

'Republikeinse politici proberen zeker en vast electoraal gewin te halen uit dit thema' legt Kerremans uit. 'Zo hopen ze gematigde Joodse en pro-Israëlische kiezers weg te halen van de Democraten. Die worden dan op hun beurt deels gedwongen om mee te gaan in de Republikeinse retoriek.' Zo veroordeelde ook president Biden 'de antisemitische protesten'.

Hotspot en inspiratie

De hoorzitting had dan misschien de politieke bezorgdheden enigszins bekoeld, dat bleek slechts van korte duur. Nog diezelfde dag werd de *'Gaza Solidarity Encampment'* opgezet op de campus van Columbia University, een tentenkamp met tientallen studenten. Shafik vroeg de politie van New York om het tentenkamp te ontruimen. Meer dan honderd studenten werden gearresteerd.

Nemat "Minouche" Shafik.

© Michael Spilotro

Die interventie had geen kalmerend effect op de demonstranten, integendeel. Enkele dagen later stond er weer een tentenkamp, nog groter dan het vorige. Shafik zag haar universiteit met lede ogen de hotspot en inspiratie voor pro-Palestijnse studentenpro-

De Gaza Solidarity Encampment aan Columbia University.

© Abbad Diraneyya

testen in heel de VS worden.

In de week die volgde escaleerde het protest nog verder en wisselde Columbia naar online lesmethoden voor de rest van het semester. De oproepen tot het ontslag van Shafik waren intussen opnieuw legio, met de (Republikeinse) Voorzitter van het Huis van Afgevaardigden Mike Johnson als een van de politieke zwaargewichten achter deze eis.

Massa-arrestatie

Het hek ging helemaal van de dam toen Minouche Shafik op 29 april liet weten 'niet te desinvesteren in Israël'. De dag erop bestormden en bezetten honderden betogers Hamilton Hall, een hoofdzakelijk administratief gebouw dat door de bezetters werd omgedoopt tot Hind's Hall, naar het gelijknamige zesjarige meisje dat de dood vond in Gaza.

Shafik riep opnieuw hulp van de politie in, die binnenviel met koevoeten en stormrammen. Zo'n driehonderd bezetters werden geboeid met bussen weggevoerd. Uiteindelijk eindigde het jaar voor veel studenten in minneur, met een afgelaste diploma-uitreikingsceremonie.

Onder druk van alle kanten

Ook Minouche Shafik had zich het begin van de zomermaanden anders ingebeeld. 'De rector werd gedwongen een gulden middenweg te zoeken. Maar met zowel kritiek vanuit de universiteit als politici die steeds luider riepen om haar ontslag werd dat steeds moeilijker', aldus Kerremans.

Toen ze tijdens haar hoorzitting onderzocht werd over individuele professoren die antisemitische opmerkingen gemaakt zouden hebben, antwoordde ze onder meer dat er een onderzoek liep naar sommigen

van hen, informatie die normaal niet gedeeld mag worden. Columbia's professoren beschuldigden haar vervolgens van hen 'voor de bus te gooien' en gefaald te hebben in het verdedigen van academische vrijheid.

De Faculteit van Kunst en Wetenschappen nam vervolgens met een overweldigende meerderheid een motie van wantrouwen tegen hun rector aan. De resolutie stelde dat ze 'ten onrechte had beweerd dat de studenten een gevaar vormden voor het functioneren van de universiteit, aangezien ze vreedzaam protesteerden'. Het tot tweemaal toe uitnodigen van politie op campus zou dus een

buitenproportionele en onjuiste maatregel geweest zijn, argumenteerden de professoren.

Al houdt zo'n motie van wantrouwen niet de verplichting tot ontslag in, in combinatie met politieke druk en algemene ontevredenheid met haar beleid werd het Shafik duidelijk dat haar leiderschap niet langer gewenst was. Nadat Shafik ontslag had genomen, postte een ontsstemde maar triomfantelijke professor op X: 'Rector Shafik gooide me voor de bus toen ze getuigde voor het Congres, maar ik werk nog steeds voor Columbia University. Zij niet.' Ook Stefanik liet opnieuw van zich horen: *'THREE DOWN. So many to go.'* ☹

Weg met het volk, leve de intelligentsia!

Democratie moet en kan beter, vindt Lode Cossaer. Omdat een ongeïnformeerde massa volgens hem irrationele keuzes van politici afdwingt, stelt hij de epistocratie voor: een bestuursvorm waarin politieke macht gebaseerd is op kennis en competentie.

tekst **Lode Cossaer**
beeld **Gilles Dekelver**

Een van de vele problemen van de moderne democratie is de politieke onwetendheid van een groot deel van de kiezers. Veel burgers hebben weinig interesse in politieke kwesties of missen de benodigde kennis om weloverwogen beslissingen te nemen. Velen zijn politieke hooligans: ze stemmen op basis van oppervlakkige informatie en irrationele voorkeuren. Hun 'team' moet winnen, wat los staat van een zorgvuldige beoordeling van de beleidsvoorstellen.

Het huidige kiessysteem verleidt politici om tegemoet te komen aan die onwetende meerderheid. Kwaliteitsvolle beleidsvoorstellen worden daarom ingeruild voor onhoudbare beloftes die op korte termijn een electoraal voordeel opleveren, maar op lange termijn schadelijk kunnen zijn voor de samenleving. Zowel het politieke debat als de politieke stabiliteit lijden eronder.

Kwaliteitsvolle kennis

De epistocratie biedt een alternatief. In plaats van politieke macht toe te kennen via het principe van kwantitatieve participatie (iedereen mag stemmen), zouden we ze kunnen verdelen op basis van kennis en competentie. Een systeem waarin enkel degenen met aantoonbare kennis mogen stemmen of waar stemmen zwaarder wegen voor wie meer expertise heeft, moet leiden tot beter geïnformeerde besluitvorming.

De epistocratie beschermt de samenleving tegen de ongeïnformeerde waanzin van de gemiddelde mens

Goed geïnformeerde kiezers - zowel 'links' als 'rechts' - zijn beter in staat om de relevante feiten te kennen, de benodigde cijfers te begrijpen en sociaalwetenschappelijke inzichten te reconstrueren. Bovendien denken zij meer op langere termijn en zijn ze minder vatbaar voor kwaadaardige manipulatie. Daarom staan ze meer open voor deugdelijke, complexe beleidsvoorstellen. Zo verschillen ze met de grote massa, die het verschil tussen het parlement en de senaat nauwelijks kent.

Impactvolle politiek

Het argument dat alle burgers een gelijke stem moeten hebben, ongeacht hun kennisniveau, negeert het feit dat politieke beslissingen enorme consequenties hebben voor de gehele bevolking. Net zoals we goed geïnformeerde mensen willen op andere vitale gebieden - zoals juryleden bij een proces - is het redelijk om te verlangen dat de mensen die verantwoordelijk zijn voor de politieke macht over een zekere competentie beschikken. Door kennis zwaarder door te laten wegen, beschermt de epistocratie de samenleving tegen de ongeïnformeerde waanzin van de gemiddelde mens.

Iedereen heeft recht op competente beleidsmakers

Het model is daarom ook rechtvaardiger dan democratie. We zijn zo gewend aan het idee van 'één mens, één stem' dat we het gelijkstellen aan gelijkwaardigheid, waarbij iedereen het recht heeft om mee te beslissen over het beleid. Maar net zoals je geen recht hebt om macht in een jury uit te oefenen op incompetente wijze, hoor je dat ook niet in politiek te hebben.

Competentie is rechtvaardig

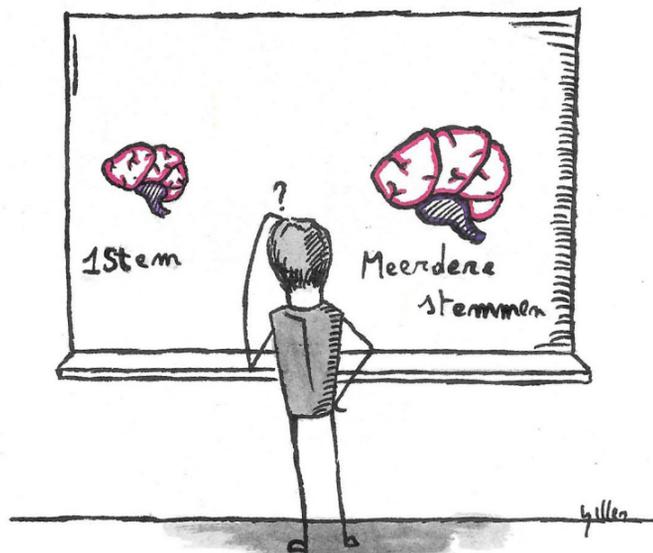
De epistocratie stelt hier een ander principe tegenover: in plaats van dat iedereen recht heeft om over anderen te beslissen, heeft iedereen recht op competente beleidsmakers. Door politieke invloed vooral toe te kennen aan geïnformeerde en competente burgers, vergroot de epistocratie de kans op beter doordachte en effectievere beslissingen, wat uiteindelijk ten goede komt aan de hele samenleving. Macht is te gevaarlijk om zomaar aan iedereen te gunnen.

Beleid maken is moeilijk. Laten we daarom kiezen voor de synthese tussen democratie en technocratie: lang leve de epistocratie. ☺

Lode Cossaer is filosoof aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte (KU Leuven).

Stuur je mening!

Dit opiniestuk bevat de mening van de auteur. Wil je graag reageren op dit stuk of heb je een andere mening die de wereld moet horen? Stuur dan een mail naar opinie@veto.be.

Neem jij wél scherpe foto's?

Kom naar onze open vergadering!

Of wil je leren hoe? Bij Veto is iedereen welkom!

Veto zoekt illustratoren, fotografen, schrijvers, nalezers, videografen, grappenmakers en zonnetjes-in-huis. Interesse? Kom op 10 oktober om 20:00 naar Veto's **welkomstavond** op 's Meiersstraat 5 (op de eerste verdieping), of stuur een mail naar veto@veto.be. Scherp je potlood of pen, maak je cameraleens schoon en zet je kritische pet op. Wie weet werk je binnenkort mee aan het grootste studentenblad van Vlaanderen. Snacks, drinken en sfeer zijn voorhanden!

Professor Stefaan Vaes: 'Wiskunde en bergwandelingen zijn gelijkaardig'

Professor Stefaan Vaes staat onder wiskunde- en fysicastudenten bekend om de grondigheid waarmee hij het bord afveegt. Zijn reputatie als toegankelijke prof is echter veel permanenter dan de vergelijkingen die hij opschrijft.

tekst

Niels Libeer
Simeon Duwel
Isabela Rigolin Torres
Sabine Mosman
Yoa Beumer

beeld

W e ontmoeten een kalme Stefaan Vaes in zijn kantoor op de Arenberg-campus, waar we net niet struikelen over de vele Gouden Krijtjes: awards die Wina (*de studentenkring voor o.a. Wiskunde, red.*) jaarlijks uitreikt aan de beste professor. Hij vertelt ons vol passie over zijn middelbareschooltijd en het wandelen in de bergen.

Waarmee houdt u zich zoal graag bezig in de niet-academische context?

'Ik wandel bijzonder graag in de bergen. Afgelopen week was ik op een conferentie in Canada, maar ik was heimelijk drie dagen eerder naar daar gereisd om in de Rocky Mountains een aantal bergtochten te doen. Maar zo origineel is dat nu ook weer niet. Veel toeristen gaan ernaartoe. (*lacht*) Het is voor mij één van de manieren om me echt helemaal te ontspannen en alle mogelijke dingen te vergeten.'

'Eén van de doctoraatsstudenten hier heeft me onlangs een uitdrukking geleerd: 'type 2-geluk'. Het houdt in dat je op het moment zelf niet heel gelukkig bent, doordat je veel inspanning moet doen. Je wordt moe en het doet een klein beetje pijn om de berg te beklimmen. Maar eens je de bergtop bereikt, kan je genieten van een fantastisch uitzicht en komt het geluk. Wiskunde en bergwandelingen zijn wat dat betreft gelijkaardig. Het geluk komt na de inspanning.'

'Ze gelijken ook op een andere manier op elkaar. Heel vaak is het oplossen van een wiskundeprobleem een kwestie van puzzelstukjes op hun plaats laten vallen. Het inzicht dat je daardoor krijgt, laat de oplossing makkelijker lijken dan je dacht. Hetzelfde gebeurt wanneer je boven op de berg bent: dan lijkt de weg die je bewandeld hebt om tot daar te geraken meestal makkelijker.'

Vanaf wanneer wist u dat u echt iets met wiskunde wou gaan doen?

'Ik had in het vijfde middelbaar een absoluut fantastische wiskundeleraar. Hij voelde dat er een aantal leerlingen in de klas waren die meer wiskunde konden en wilden doen

dan de rest. Blijkbaar maakte hij aparte toetsen zonder dat wij dat wisten: we kregen dus niet altijd dezelfde opgave. Achteraf bekeken zouden mensen misschien zeggen dat dat niet helemaal eerlijk is, maar hij deed het wel, en het heeft gewerkt om een passie bij ons aan te wakkeren.'

'Het probleem met wiskunde in het secundair onderwijs is, is dat het niet louter een inhoudelijk vak is. Het wordt ook gebruikt als een selectiemechanisme. Heel veel leerlingen in het secundair hebben een soort van misluktingsgevoel ten opzichte van de wiskunde, doordat ze zich afgestraft voelen. Die leerlingen verlaten het middelbaar onderwijs met het idee van "dat wil ik nooit meer".'

Hoe ziet u uw eigen functie als docent?

'Ik probeer zeker dat enthousiasme over te brengen. Maar voor ons is de uitdaging anders: de studenten die wij hebben, zijn al enthousiast voor wiskunde. De rol van een leerkracht in het secundair is om de leerlingen te overtuigen die er initieel niet aan zouden denken om wiskunde te studeren. Ik heb de indruk dat de meesten een heel positieve studiekeuze maken. Ik zeg vaak dat studenten nooit per toeval bij wiskunde of bij fysica terecht komen.'

'Er zit ook een groot verschil in het doceren van eerste- en tweedejaarsstudenten en masterstudenten. In de eerste twee jaren vind ik dat het mijn rol is om de studenten over de drempel te helpen tussen de wiskunde van het secundair onderwijs – dat meer gericht is op rekentechniek en minder op inzicht – naar wat wiskunde écht is. Het is aan mij om het aan de studenten uit te leggen tot ze het begrijpen. Niet zelf de norm stellen van: "Nu zou je het moeten verstaan". Daar is een verschil tussen.'

'Ik denk dat elke les die je met enthousiasme geeft tot meer concentratie leidt. Dat heb ik het meeste gemerkt tijdens covid. Volgens mij werkt altijd zelf fysiek in beeld te blijven veel beter dan een pratende PowerPoint. Het is belangrijk om de studenten echt aan te spreken en ze te betrekken bij de les. Want als een student begint weg te dromen, zal de overdracht van de inzichten beperkt zijn ondanks een goede uitleg.'

Dus er echt een show van maken?

'Ja, dat klinkt natuurlijk neerbuigend als ik dat woord zo gebruik. Maar voor een stuk denk ik dat het wel klopt. Als je voor een grote groep studenten lesgeeft, moet je er toch een klein beetje een show van maken. (*lacht*) Dat klinkt didactisch misschien niet zo nobel, maar toch is het waar. Het is een toneelstuk dat je opvoert.'

U bent naast professor ook voorzitter van Metaforum, wat houdt dat in?

'Als je naar de website gaat, wordt de term 'interdisciplinaire denktank' gebruikt. Dat verwijst eigenlijk naar de werkgroepen die er zijn. Die bepalen een visie over allerlei thema's van maatschappelijk belang. We stellen bijvoorbeeld een visietekst rond duurzaamheid van voedsel voor. Ik ken daar niets over. Maar dat neemt niet weg dat ik een bijdrage kan leveren door de juiste mensen bijeen te brengen.'

'Daarnaast proberen we wat publiekswerking te doen, bijvoorbeeld met de middaggesprekken elke donderdag. Die zijn jammer genoeg niet breed genoeg gekend. Ook met de actualiteitscolleges proberen we de studenten wat te betrekken. Er komt nu een nieuwe aan – in het midden van oktober – rond migratie. Ik denk dat het fijn zou zijn om op één of andere manier de studenten daar meer naartoe te krijgen.'

Soms wordt Wiskunde een beetje verweten dat het maatschappelijk minder relevant is. Hoe kijkt u daar naar?

'Wat me in de media stoort – en dat is niet de schuld van de media – is dat er veel mensen op de tv komen die trots zijn dat ze geen wiskunde kunnen en dat ook echt verkondigen. In een praatprogramma of een quiz aarzelen de kandidaten niet om te zeggen: 'Wiskunde, dat heb ik nooit gekund.' En daar zijn ze fier op. Ik heb nog nooit iemand heel fier op tv horen beweren dat die, bijvoorbeeld, geen gevoel voor humor heeft.'

U heeft in 2015 de Francquiprijs gewonnen, hoe heeft u dat ervaren?

'Dat was heel bijzonder, omdat het als wiskundige niet zo evident is om die prijs te winnen. De wiskunde is centraal in de wetenschap minder gekend dan sommige andere disciplines. Het was ook gewoon een bijzondere dag natuurlijk. Het heeft ook veel deuren geopend, buiten de wiskunde dan.'

Tenslotte: u heeft een reputatie dat u uw bord erg grondig afveegt. Zou u daar wat meer over kunnen vertellen?

'Ja, ik geef heel veel les op bord, met krijt. Ik kan alleen maar met krijt op borden werken. En krijt kan je niet afvegen, enkel over het bord verspreiden. Dus doe ik dat met veel water en een grote spons. En dan ga ik eroverheen met een ramenwischer, zo'n hele grote heft in het auditorium. Dat vergt een zekere techniek. Het enige nadeel daarvan is dat de grond nat wordt. Mijn schoenen worden ook vuil, maar dat is mijn eigen probleem.' ☺

Jouw samenvatting vs. het auteursrecht van de prof: 'De pakkans is miniem'

In 'Jouw recht uitgelegd' doorprikt *Veto* de bubbel van de juridische wereld. Deze keer: kan een prof je aanklagen als je je lesnotities deelt met andere studenten?

tekst **Cleo Croonenberghs**
beeld **Sousanna Zacharian**

Het internet afschuimen voor nuttige samenvattingen en examenvragen van vorige jaren: het is voor vele studenten een gangbare gewoonte. Sommigen posten ook 'eigen' materiaal. Maar hoe zit dat met de auteursrechten van de professor in kwestie? *Veto* zocht zowel jouw rechten als die van je prof uit.

Als een student een zelfgemaakte samenvatting op een platform als Stuvia of Studocu zet, dreigen al snel verschillende belangen met elkaar te botsen. Zo steekt een student vaak veel moeite in zijn samenvatting, toch is de inhoud niet helemaal van hem.

Zijn kleurrijke samenvatting is immers gemaakt op basis van lessen, cursussen of schema's. De prof zelf deelt niet louter de wetenschap an sich mee, maar doet dat op zijn manier. Zo heeft hij bijvoorbeeld een ludiek voorbeeld of een PowerPoint voorzien.

Persoonlijke stempel

'Auteursrechten zijn eigenlijk een vorm van verbodsrechten', zegt Jozefien Vanherpe, professor intellectuele rechten aan de KU Leuven. Die 'verbodsrechten' maken dat de auteur anderen kan weerhouden van het kopiëren of publiceren van zijn werk. Teksten, schema's en slides kunnen dus van die bescherming genieten in het geval de professor kan aantonen dat die 'zijn persoonlijke stempel' op het werk heeft gezet.

'De vereiste van originaliteit is niet heel hoog: het Europees Hof van Justitie besliste al dat een zin van elf woorden beschermbaar kan zijn', weet Vanherpe. Het kopiëren van slechts enkele zinnen van een PowerPoint kan dus een inbreuk vormen.

'Zie het als een spectrum: hoe meer je overneemt, hoe gevaarlijker het wordt'

— Jozefien Vanherpe, professor Intellectuele Rechten (KU Leuven)

Daarnaast vormen foto's van examenvragen en het overschrijven van oefeningen reproducties die een inbreuk kunnen maken als je er geen toestemming voor hebt verkregen. 'Studenten vergeten bij het opladen van een eigen cursus dat ze er

een slide, een stuk tekst of een schema van mij in hebben geplakt', zegt Allemeersch.

'Daarnaast is er ook het recht om te controleren wat er verder gebeurt met het delen van je werk', gaat Vanherpe verder. 'Als iemand een samenvatting wil delen op een platform, is dit een mededeling aan het publiek waar ook toestemming van de auteur voor nodig is'.

Of jouw samenvattingen nu een inbreuk maken op de auteursrechten van je prof, hangt dus volledig af van de mate waarin elementen worden overgenomen. Bij een letterlijke overname en een verspreiding op een commercieel platform begeef je je in gevaarlijk vaarwater. 'Zie het als een soort spectrum', stelt Vanherpe. 'Hoe meer je overneemt, hoe gevaarlijker het wordt.'

In de praktijk

Vanherpe haalt wel aan dat het niet is omdat iets in theorie een inbreuk is, dat de student ook daadwerkelijk voor de rechter moet verschijnen. 'De pakkans is miniem, aangezien proffen echt wel betere dingen te doen hebben'. Maar dat geldt niet voor iedereen: zo onderneemt Benoît Allemeersch, professor gerechtelijk recht, naar eigen zeggen altijd onmiddellijk actie als er sprake lijkt te zijn van een inbreuk.

Allemeersch stuurt frequent mails naar studenten of de platforms zelf in het geval de studenten hun notities anoniem posten. 'Tot nu toe heeft 100% van de studenten altijd onmiddellijk gereageerd en het nodige gedaan. Uiteraard gaan we geen strafklacht indienen tegen de studenten als dat niet nodig is.'

Allemeersch waarschuwt naast de inbreuk op de auteursrechten nog voor een ander gevaar: de algemene voorwaarden van platformen als Studocu en Stuvia. Die zouden alle aansprakelijkheid bij de student leggen. 'De student garandeert dat alles wat hij oplaadt auteursrechtvrij is. Als er dan een inbreuk is, moet de student de kosten zelf dragen', klinkt het. ☹

Wat zegt de KU Leuven?

Naast de rechten van je prof bestaat ook het Onderwijs- en Examenreglement van de KU Leuven. Maar dat moet als iets apart beschouwd worden, zegt Vanherpe. 'Als de universiteit beslist dat een student iets niet mag doen, is dit conceptueel iets anders dan de auteursrechten die de prof bezit'.

Het al dan niet optreden van de KU Leuven tegen de acties van een van zijn studenten, staat dus los van de rechten van de professor om op te treden tegen diezelfde inbreuk.

'Het basisbeleid bestaat erin dat lesnotities of examenvragen niet tegen betaling verspreid kunnen worden', zegt professor Jan Eggermont, voorzitter van de Onderwijsraad. 'Maar er is natuurlijk niets op tegen als studenten onderling notities samenleggen, zonder commerciële activiteit en zonder de bedoeling te hebben die op grote schaal te verspreiden.'

'Studeren in het buitenland verbreedt je horizon enorm'

In Erasmuserlebnissen worden de avonturen en tips van een Belgische student die een Erasmuservaring heeft in het buitenland naast die van een buitenlandse student die aan de KU Leuven studeert geplaatst. Deze editie: Nederland.

ERASMUSERLEBNISSEN

tekst **Senne Dothée**
Jesse Bruggemans
beeld **Sousanna Zacharian**

Renske Smekens is een Vlaamse studente die haar derde bachelor en een master geschiedenis heeft gedaan aan de Universiteit van Leiden. Julia Lugten, een Nederlandse studente, doet haar master Seksuologie in Leuven. Ze doen beiden hun relaas over hun ervaringen met studeren in een ander land.

Wat was het grootste obstakel dat je moest overwinnen toen je in het buitenland ging studeren?

Renske Smekens: 'De Nederlandse mentaliteit. Ik ben verschoten van hoe formeel iedereen er is. In Leuven zijn we gewoon dat de relatie professor-student autoritair is, dat je passief in de les zit en je de professor eigenlijk nooit benadert. In Leiden was dat helemaal niet zo. Ik had meestal les in kleine groepjes, we hadden constant interactie met elkaar en de professor. Ik had ook echt het gevoel dat zij onze mening waardeerden en geïnteresseerd waren in ons. Ik denk dat we daar in Leuven nog iets van kunnen leren.'

Julia Lugten: 'Dat klopt, in Nederland zijn we veel directer. Als je iemand tegenkomt, zal die sneller een gesprek beginnen, terwijl het hier wel moeilijker is om contact te maken. Mensen maken minder oogcontact en ze zijn meer gesloten als je ze nog niet kent. Daarnaast vind ik het moeilijker dan verwacht om de taal te volgen, ik moet toch vaak vragen om iets te herhalen.'

Is er advies dat je zou geven aan andere studenten die naar Nederland gaan?

Renske: 'Wees helemaal niet bang om je open te stellen. In het begin vond ik het raar dat iedereen daar zo open en direct was, maar dat is eigenlijk heel leuk. Wees ook niet bang om je mening te zeggen, want ze stellen dat in Nederland echt op prijs. Wij Vlamingen zijn daar wat terughoudender over, maar daar mag je echt zeggen wat je denkt, op een respectvolle manier natuurlijk.'

En voor Nederlanders die naar Vlaanderen komen?

Julia: 'Ik denk dat het sociale deel voor veel mensen echt lastig kan zijn in het begin. Je hebt niemand die je kent en andere mensen hebben dat wel. Voor mij was het fijn dat veel andere Nederlanders seksuologie komen studeren, omdat die richting niet bestaat in Nederland. Ik wil vooral benadrukken: wees proactief, ga niet alleen op je kot zitten. Je moet zelf het initiatief nemen om contacten te leggen.'

Zijn er dingen die je daar hebt geleerd die je niet in je thuisstad zou hebben geleerd?

Renske: 'Zeker, wij moesten veel presentaties doen, daardoor heb ik dat echt kunnen leren. Toen ik naar Leiden ging, had ik nog nooit een presentatie moeten geven, wat gek is. Presenteren is immers een academische vaardigheid die je moet hebben, vind ik. Ik merkte dat al die studenten in Nederland dat heel natuurlijk deden, omdat zij dat al van hun eerste bachelor doen.'

Julia: 'Als je in het buitenland gaat studeren leer je veel op het vlak van zelfstandigheid. Veel mensen durven de stap naar het buitenland niet te zetten, omdat ze denken dat ze het niet kunnen. Maar je kan veel meer dan je vooraf denkt, dus ik zou zeggen dat je het gewoon moet doen. Het verbreedt je horizon enorm.' ☹

De middeleeuwen zijn weer hip: 'Maar ik had *De Bourgondiërs* nooit aan een universiteit kunnen schrijven'

Het debat tussen publiekshistorici en academici is eeuwenoud, maar springlevend. Bart Van Loo kwam vijf jaar geleden in aanvaring met academische historici naar aanleiding van *De Bourgondiërs* en schreef nu een nieuw publiekshistorisch werk.

tekst **Simon Tibo**
beeld **Gilles Dekelver**

Vijf jaar nadat Bart Van Loo met zijn historische bestseller *De Bourgondiërs* de wortels van de historische Nederlanden opdook, keert hij opnieuw terug naar de heimat met *Stoute Schoenen*. In dat nieuwe boek trekt hij zelf het veld in, weg van de stoffige archieven en originele manuscripten.

Van Loo's toegankelijke en enthousiasmerende stijl maakt hem tot één van Vlaande-

rens populairste geschiedschrijvers, maar bracht hem ook al in aanvaring met haar fijnste academici. Die verweten hem bij zijn eerste boek nog te veel het narratief van de grote mannen te brengen en het discours van de kroniekschrijvers klakkeloos over te nemen. Van Loo verweet hen dan weer geen leesbare boeken te kunnen schrijven.

Waar ligt nu net de grens tussen wat zogenaamde 'populariserende' auteurs en

academische historici – verbonden aan een universiteit of onderzoekscentrum – neerpennen? 'In *Stoute Schoenen* ga ik niet alleen op pad met topwetenschappers, maar besteed ik meer aandacht aan vrouwen en randfiguren dan in *De Bourgondiërs*. In *De Standaard* gaf een kritische wetenschapper mijn boek vijf sterren. De telkens opgepookte strijd heeft geen zin, weg met die kloof tussen schrijftafel en universiteit. Eigenlijk wil ik niet meer opgevoerd worden als de auteur die het zwaard tegen hen opneemt', zegt Van Loo.

Great men history

Postdoctoraal onderzoeker en publiekshistoricus Jeroen Wijnendaele (UGent) duidt waarom de discussie recent zo sterk opleeft: 'Er is een overaanbod aan hedendaagse geschiedenis de laatste jaren. Als je alleen al kijkt wat er de laatste tien jaar allemaal gebeurd is: De vluchtelingencrisis, Brexit, Trump, een pandemie, de inval in Oekraïne...'

'De interesse in geschiedenis neemt daarvoor weer sterk toe. Dat zagen we ook bij de inschrijvingscijfers. Wie daarop beslist geschiedenis te studeren op universitair niveau, merkt de breuklijn tussen die populariserende en academische geschiedenis.'

Dat dispuut is echter al zo oud als de discipline zelf. 'Ik weet niet of die discussie echt harder speelt de laatste jaren. Dat zijn debatten die al decennialang meegaan. De rol van de historicus in de maatschappij werd al bediscussieerd in de negentiende eeuw, maar net zo goed in de achttiende of de zeventiende', zegt geschiedfilosofe Kas Swerts (KU Leuven).

Ook Tinne Claes, publiekshistorica verbonden aan de KU Leuven, ziet het zo: 'Voor mij is die discussie er altijd al geweest. De kritiek op dergelijke auteurs is dan ook van alle tijden. Het gaat vaak om geschiedschrijving die verouderd is of een frame dat vandaag niet meer wordt toegepast in de geschiedschrijving, zoals de zogenaamde "great men history" waar Bart Van Loo zich schuldig aan zou maken.'

Volgens Swerts groeien de twee juist meer naar elkaar toe. 'De harde tegenstand tussen de twee wordt wel steeds meer weggewerkt. Het basisprincipe van beide is dan ook hetzelfde: een passie voor geschiedenis, en die passie is bij veel mensen aanwezig. Zolang die geschiedenis op wetenschappelijk onderzoek is gestoeld is het altijd goed als je die bij een zo groot mogelijk publiek kan brengen.'

Grote verhalen

Ondanks die toenadering blijven er wel nog verschillen. 'Een populariserende auteur zoals Bart Van Loo is vooral iemand die uitstekend op de hoogte is van de wetenschappelijke literatuur rond een historisch onderwerp, maar minder zelf in de bronnen zal duiken. Op basis daarvan heeft hij een breed panorama, maar gaat hij minder op jacht naar nieuwe ontdekkingen of kleine nuances. Daar gaan academische historici wel naar op zoek in de bronnen', zegt historica Tinne Claes.

Dat was het geval voor *De Bourgondiërs* althans, voor *Stoute Schoenen* trok Van Loo

'Historici zouden net meer moeten experimenteren, zelfs al lopen die experimenten vaak verkeerd af'

— Kas Swerts, historica (KU Leuven)

wel op onderzoek op zoek naar ontdekkingen: 'Voor *De Bourgondiërs* heb ik drie bibliotheken ingeslikt, vermalen en er mijn eigen visie en stijl over uitgegoten. Nu heb ik echt veldonderzoek gedaan en de geschiedenis ter plekke aangeraakt', zegt Van Loo.

'Maar *De Bourgondiërs* had ik nooit aan een universiteit kunnen schrijven', gaat hij verder. 'Dat zijn al lang niet meer de vrijplaatsen van creativiteit die ze ooit waren, waar je af en toe nog eens buiten de lijntjes kon kleuren. Vandaag zijn die lijnen heel dikgekleurd en is het moeilijk om daar buiten te treden.'

Academici wagen zich dus minder vaak aan grote verhalen, maar hoe komt dat? 'Iemand als Bart Van Loo begint met schrijven vanuit een plot voor een verhaal waardoor de historische actoren ook echt tot leven komen. Dat doen academici minder', zegt Claes.

Ook Wijnendaele ziet dat zo: 'Wanneer je als academicus over een lange periode een breed, populariserend boek schrijft stel je je heel kwetsbaar op. Zij durven zich vaak niet op dat pad te begeven uit angst voor de recensies, je kan immers nooit over alle onderwerpen die je behandelt een expert zijn.'

Al hebben historici vandaag ook meer oog voor narratief, meent Swerts: 'Maar het is vooral het doelpubliek dat bepaalt hoe je schrijft. Lange tijd leefde er de idee dat historici zich niet mochten wagen aan de bredere debatten, daar zijn we vandaag meer en meer vanaf gestapt.'

Systeemfout

Er is daarnaast ook een structureel, onderliggend probleem. Voor academische posities tellen publiekshistorische bijdragen minder mee op je cv dan bijvoorbeeld artikels voor een A1-tijdschrift. 'Er is wel verbetering, maar dat gaat heel traag. Het is een leuke plus, maar het maakt op dit moment niet het verschil', zegt Claes.

Daar is Van Loo het mee eens: 'Het is

'Als lezers die historische beleving zelf kunnen ervaren, dan schiet kennis wortel'

— Bart Van Loo, auteur

wraakroepend dat academici geen tijd meer hebben om zulke brede boeken te schrijven. Dat is echt een systeemfout die veroorzaakt wordt door de concurrentieslag tussen universiteiten. Om geld binnen te halen moet je goed presteren in de rankings en in *peer-reviewed*-tijdschriften publiceren. Boeken als de mijne schrijf je noodgedwongen in je vrije tijd. Als je weet dat de twee boeken bijna tien jaar van mijn leven kosten, zie je die onmogelijkheid meteen.'

'Het is jammer dat er een template lijkt te bestaan dat je moet volgen om "succesvol" te zijn als academicus', zegt Swerts. 'Je zou net moeten kunnen experimenteren, zelfs al lopen die experimenten vaak verkeerd af. Door ook als academicus een publiekshistorisch boek te schrijven krijg je een kruisbestuiving die weer een impuls geeft aan de academische geschiedschrijving. Die twee zijn communicerende vaten.'

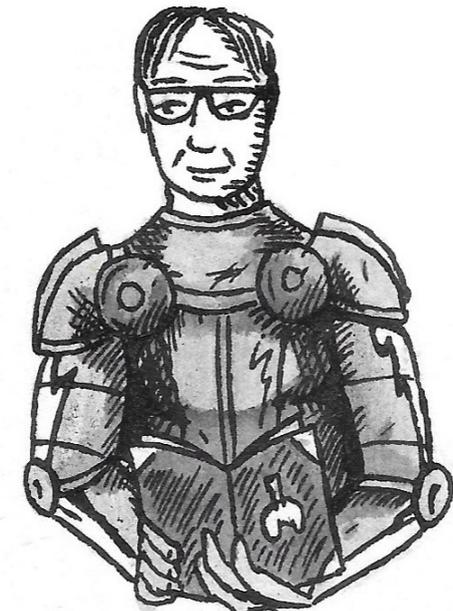
Bart Van Loo-effect

De Bourgondiërs heeft zo ook een impuls gegeven aan de belangstelling voor het onderzoek naar de middeleeuwen: 'Bart Van Loo heeft de middeleeuwen weer interessant gemaakt', zegt historicus en mediëvist Jan Dumolyn (UGent). 'Zijn grote verdienste is dat ook het grote publiek zich weer is gaan interesseren voor die vaak vergeten periode.'

Dat de middeleeuwen bij het brede publiek een onderschatte periode zijn, komt volgens Wijnendaele deels door de historiografische eigenheden ervan: 'Zowel voor de oudheid als de vroege middeleeuwen zijn we gegijzeld van het bronnenmateriaal. Het is moeilijker om er onderzoek naar te doen omdat de bronnen relatief minder overvloedig beschikbaar zijn, in vergelijking met wat archivaal bewaard is vanaf de late middeleeuwen.'

Het maakt dat Van Loo zich soms beroept op een literair trucje om de gaten in de bronnen op te vullen: 'In *De Bourgondiërs* vraag ik me bijvoorbeeld wat Jan zonder Vrees zou gedacht hebben net voor hij tijdens een vredesonderhandeling werd vermoord. Dat ik dat niet weet is duidelijk, maar het is een retorische truc die helpt om zijn leven op een originele manier samen te vatten.'

In zijn nieuwste boek probeert Van Loo die belevingen zelf op te zoeken: 'Op sommige plekken waar ik geweest ben liggen de lagen van de tijd zo over elkaar dat je dwars door de gaatjes van de tijd kan kijken. Als lezers die beleving zelf kunnen ervaren, dan schiet kennis wortel. Maar opgelet, om zo'n historische sensatie te beleven moet je eerst juist over heel veel kennis beschikken. Hoe dan ook, romantiek en wetenschap kunnen wel degelijk hand in hand gaan.' ☺

Girls on Film breidt uit met een podcast: 'We willen zeker geen gesloten clubje zijn'

Girls on Film is een feministisch filmcollectief dat ontstaan is in 2018. Dit jaar starten ze met een podcast om zo een breder publiek aan te spreken.

tekst **Kimberly Vrancken**
beeld **Sofie Van Der Vreken**

Girls on Film is een initiatief van drie vriendinnen, Chiara, Sofie en Eline, dat maandelijks screenings organiseert. Zo hopen ze om bepaalde thema's alsook vrouwelijk talent meer onder de aandacht te brengen. Niet enkel films die door vrouwen geregisseerd zijn passeren de revue, maar ook films die bevragen hoe vrouwen doorgaans in de media gerepresenteerd worden of films die het debat over gender en seksualiteit aangaan.

Het idee vond zijn oorsprong tijdens een koffiedate waar Chiara en Sofie hun interesse voor feminisme en film deelden met elkaar. 'Ik ben historicus en kreeg onder andere het vak filmgeschiedenis. Hiervoor kregen we een reader van vijftig films die we moesten kennen en daar zat geen enkele film bij die geregisseerd was door een vrouw. Dat vond ik verbazingwekkend', vertelt Chiara.

Dat was ook in de nasleep van de eerste MeToo-golf, toen er een zekere herappreciatie opflakkerde voor feministische literatuur, zoals *The Handmaid's Tale*. Maar die herappreciatie bleef echter uit voor films. 'De vele bijdragen van vrouwen aan cinema en cine-mageschiedenis bleven vaak onderbelicht. Het is met die insteek en blind vertrouwen dat we besloten om zelf een feministisch filmcollectief op te richten', zegt Sofie.

Eerste screening

'Een paar maanden na die bewuste koffiedate hielden we onze eerste screening. Dat vond plaats in een café dat nu al niet meer bestaat', zegt Chiara al lachend. Dat café was daar ook totaal niet op ingericht en we hebben toen met vuilzakken de ramen afgeplakt om het toch zo donker mogelijk te maken.'

Die eerste screening was niet meteen de grootste volkstoeeloop, maar er waren toch wel wat geïnteresseerden. Waaronder ook Eline, die nu deel uitmaakt van het team. 'De samenwerking is heel natureel verlopen. Eline werkte toen nog bij RoSa vzw (*ken-niscentrum over genderbewustzijn, red.*) en we deelden direct dezelfde ingesteldheid.'

Het trio merkt dat er heel veel

vraag is naar dergelijke screenings en dat het toch een bewogen onderwerp is in onze samenleving. 'Mensen geloven er ook meteen in als we zeggen wat we doen. We hebben nooit iemand moeten overtuigen van onze missie. Dat betekent toch dat we iets goeds aan het doen zijn', zegt Eline.

Ze trekken mensen aan van alle leeftijden en genders, maar toch bestaat de meerderheid van hun publiek uit studenten. 'We hebben ons ritme ook aangepast aan het ritme van de student. Zo doen we ook een winterstop en een zomerstop en organiseren we geen screenings tijdens de examenperiodes.'

'Het belangrijkste is dat het leuk blijft – en dat is het ook'

— Sofie, mede-organisator van Girls on Film

Context is vaak belangrijk

De screenings bestaan uit een vast format en worden ook begeleid door een gastspreekster die de filmkeuze stuurt. Die gastspreekster geeft ook een inleidend gesprek voor de film.

'We willen zeker niemand de les spellen, dus we proberen altijd de film voor zich te laten spreken'

— Sofie, mede-organisator van Girls on Film

'Vaak gebruiken we die inleiding om wat onderwerpen aan te snijden en mee te geven waarom de film interessant is. We willen zo ons publiek enkele brillen aanreiken waarmee ze naar de film kunnen kijken. Welke bril de mensen dan opzetten en wat ze daar precies mee doen, dat ligt volledig bij hen zelf', legt Chiara uit.

Soms organiseren ze wel nabesprekingen of panelgespreken bij de screenings, maar enkel wanneer er heftige thema's aan bod komen. In december organiseren ze bijvoorbeeld een panelgesprek achteraf, omdat het thema dan adoptie is.

'We weten dat daar heel wat vragen over zullen zijn en zaken die de wereld uit geholpen moeten worden. In dat panel zitten dan de ideale mensen om die thema's aan te reiken. In het verleden hebben we ook al eens

een film getoond over abortus en ook dan was er een nabespreking achteraf. Dat vonden wij toen noodzakelijk', vindt het trio.

'We willen zeker niemand de les spellen, we proberen altijd die film voor zichzelf te laten spreken', vertelt Sofie. 'Maar soms kan zo'n bespreking nuttig zijn voor het publiek. We proberen dat niet te vaak te doen, want in ons publiek zitten ook gewoon filmfanaten die enkel voor de film komen.'

Geen gesloten clubje

De keuze voor gastsprekers is heel bewust. Zo probeert de organisatie hun eigen canon te doorbreken en in vraag te stellen. 'Op die manier zorgen we ervoor dat er ook films in ons programma komen die we niet zelf hadden aangereikt. We komen zo tot een heel diverse programmering. We screenen zowel oudere als nieuwere films, en proberen ook diverse genres aan te brengen.'

'We zijn alle drie overtuigde feministen, maar we begrijpen ook dat een belerend vingertje niet de oplossing is. Dat is niet de

Eline, Sofie en Fien Troch tijdens een screening.

manier om onze boodschap over te brengen', geeft Chiara aan. 'We willen vooral niet spreken voor eigen kerk en dat resulteert in een heel divers publiek. We willen geen gesloten clubje zijn.'

Met de podcast hopen ze een zo breed mogelijk publiek aan te spreken. 'Het is de bedoeling om dieper in te gaan op de films die we tonen, en op de gastspreekster zelf. Dat doen we door uit te leggen waarom we deze persoon hebben aangesproken. Dat soort gesprekken missen we nu te vaak. Maar we begrijpen ook dat we dat niet kunnen combineren met de screenings zelf. We maken ook ruimte voor andere relevante filmactualiteit', zegt Eline.

Maar ze willen vooral de mensen aanspreken die de film niet kunnen komen kijken of misschien al gezien hebben en naar een ander perspectief willen luisteren. Daarnaast willen ze filmnieuws, zowel internationaal als in het Belgische filmlandschap, onder de aandacht brengen. 'Het zou natuurlijk een mooi extraatje zijn als we door de podcast meer mensen naar onze screenings krijgen.'

Ambitie

Ambitie heeft het team met overschot, maar ze vergeten vooral niet wat ze tot nu toe al bereikt hebben. 'De podcast heeft zo lang op onze bucketlist gestaan en het is heel maf

dat die er nu is', zegt Chiara. 'Ik durf eigenlijk niet te zeggen wat het hoogst mogelijke is dat we kunnen bereiken. Dit is begonnen als een hobby en dat is het nog steeds, want we werken allemaal voltijds. Het belangrijkste is vooral dat het leuk blijft en dat is het zeker', voegt Sofie eraan toe.

'Wel willen we sowieso meer een platform worden waar jonge vrouwelijk filmtalenten kunnen tonen wat ze in hun mars hebben en extra bekendheid verwerven, want we hebben in Vlaanderen echt veel verborgen talenten. Hoe dat concreet zal gebeuren, dat zien we nog wel.'

'We laten het allemaal op ons afkomen. We hebben al zoveel dingen gedaan waarvan we eigenlijk niet hadden kunnen dromen', zegt Eline. 'We zijn zes jaar geleden begonnen met de ingesteldheid van "we zien wel en we'll figure it out", dus dat zal nu niet anders zijn.'

'Er zijn zoveel fantastische vrouwelijke regisseurs die meer aandacht zouden mogen krijgen. Als we daar met Girls on Film dan een bijdrage kunnen leveren, zijn we al superblij.' ☺

Booktokkers Jonas en Yasmine geven boekentips

In 'Dubbel geboekt' vertellen twee prominente figuren over een boek dat hun leven heeft gekleurd. In deze editie delen *booktokkers* Jonas De Backer en Yasmine Van Den Meersch hun boekentips.

tekst **Kimberly Vrancken**
beeld **Emilia Van Droogenbroeck**

Yasmine Van Den Meersch
As long as the lemon trees grow – Zoulfa Katouh

Dat het soms goed is om uit je comfortzone te treden, bewijst Yasmine Van Den Meersch met haar favoriete boek *As Long As The Lemon Trees Grow* van Zoulfa Katouh. 'Aanvankelijk vermeed ik het, omdat het een heel emotioneel boek is en dat geeft mij stress.'

'Normaal lees ik enkel romantische boeken en fantasieboeken, dus dit boek was compleet iets anders. Ik heb ook nog geen enkel boek gevonden in hetzelfde genre of dat erop lijkt.'

'Het stond wel al een tijdje op mijn tbr (*to be read, red.*). Enkele maanden geleden is het boek dan verkozen als 'boek van de maand' in mijn boekenclub, The Belgian Bookclub. Das was mijn teken dat ik het moest lezen.'

As Long As The Lemon Trees Grow volgt het verhaal van een meisje in oorlogsgebied en hoe zij gedwongen wordt om als dokter aan de slag te gaan. 'De centrale boodschap van het verhaal is hoop. Ondanks die hoop, doet het boek ook gewoon pijn om te lezen en komen er schrijnende dingen in voor. Maar het is zo mooi geschreven dat het je direct meeneemt naar die wereld.'

'Het boek achtervolgt mij nu maanden na het lezen nog steeds, ik denk er nog heel vaak aan terug. Door alle recente conflicten in de wereld is de boodschap nog actueler. Het laat je toe om met een ander perspectief naar die situaties te kijken. Daarom staat het ook op mijn lijstje van boeken die ik wil herlezen'.

Meer lezen?

Op veto.be vind je een uitgebreider interview met Yasmine en Jonas over het boek dat ze samen schreven en uitbrachten!

Jonas De Backer
Loveless – Alice Oseman

Ook Jonas De Backer koos voor een boek met een hedendaagse thematiek. 'Wanneer mensen mij mijn favoriete boek vragen, zeg ik altijd *Loveless* van Alice Oseman. De eerste keer dat ik het boek las was ongeveer vier tot vijf jaren geleden. Ik deed dat toen omdat Oseman een van mijn favoriete auteurs is. Ik heb het ondertussen al een keer of drie herlezen en de vierde keer komt er zeker aan.'

Het boek gaat over een eerstejaarsstudent aan een universiteit in Engeland. Ze heeft nog nooit een relatie gehad en vraagt haar af hoe dat komt. 'Doorheen het boek gaat ze op zoek naar verschillende seksualiteiten en leert zo onder andere over asexualiteit.

Toen ik het las had ikzelf ook geen idee wat asexualiteit was. Het was

dus *eye-opening* voor mij en heeft me de stap laten zetten om zelf op ontdekking te gaan.'

'Het is belangrijk dat er dergelijke boeken bestaan die bedoeld zijn voor een jong publiek. Vaak zit je zelf met vragen en weet je niet bij wie je terecht kan. Er zijn ook altijd mensen die dit soort zaken niet willen bespreken. Ik voel wel dat de jeugd er meer voor open staat om queer boeken te lezen, maar dat kan altijd beter.'

'Het boek is ook gewoon leerrijk. Het doet je nadenken over andere seksualiteiten en om te weten wat er allemaal is. Het is altijd handig om jezelf bij te leren over dit soort onderwerpen. Alleen al daarvoor is het een echte aanrader.' ☺

Astrid 'Paula' Sercu over haar studententijd: 'Ik kreeg heel veel kritiek op wie ik was als persoon'

In 'Wat nu?' blikt *Veto* terug op de studententijd van prominente personen van enkele jaren geleden. In deze editie vertelt Astrid Sercu over de combinatie met haar rol in *Galaxy Park* en haar lerarenopleiding.

tekst **Kimberly Vrancken**
beeld **Cathalina Vrancken**

Astrid Sercu speelde tien jaar geleden de rol van Paula in *Galaxy Park*. Nu kijkt ze nog altijd met veel genegenheid terug naar die tijd. Na *Galaxy Park* speelde ze nog een paar kleine rollen, maar haar televisiecarrière is grotendeels voorbij. 'Mochten ze me vragen, dan zou ik dat wel nog eens doen, want het kriebelt wel. Maar dat is sowieso moeilijk combineerbaar met twee kleine kindjes. 'Wel is ze nog altijd bezig met kinderen. Zo geeft ze nu toneellessen en schrijft ze thrillers voor tieners.

'Wanneer ik toekwam op een nieuwe lagere school om stage te doen, stond heel die school op stelten'

Haar acteercarrière bij Studio 100 combineerde Astrid met studeren in Leuven. Ze deed toegangsexamen aan het Lemmensinstituut in Leuven en mocht daar ook beginnen. 'Die eerste maanden daar waren eigenlijk een grote tegenvaller. Ik kreeg heel veel kritiek op wie ik was als persoon.'

Het was door die kritiek dat Astrid besliste om te stoppen met haar studies en de lerarenopleiding aan te vatten. In die periode deed ze ook auditie bij Studio 100 en die kon op geen beter moment komen. 'Toen mijn zelfvertrouwen helemaal in een deuk lag door die drama-opleiding heeft *Galaxy Park* dat volledig terug opgekrikt.'

Astrid heeft nog steeds heel goede herin-

neringen aan die tijd. 'Het was een speciale periode in mijn leven en ik zou het absoluut opnieuw doen.' Dat *Galaxy Park* een belangrijke periode in haar leven was is niet te ontkennen. 'Toen de opnames begonnen, dacht ik ook bij mezelf: "Nu ik dit heb meegemaakt, kan ik gelukkig doodgaan."

'Galaxy Park heeft mijn vertrouwen weer opgekrikt.' © VRT

Maar *Galaxy Park* bracht ook moeilijkheden met zich mee. Astrid was volop bezig met haar lerarenopleiding en moest toen ook stage lopen. Die combinatie was voor haar moeilijk. Niet enkel omdat ze haar stage moest verplaatsen voor opnamedagen, maar ook omdat ze vaak herkend werd op de scholen waar ze stage moest doen. 'Wanneer ik toekwam op een nieuwe lagere school, dan stond heel die school op stelten.'

Het idee dat haar carrière zo'n vaart zou lopen, kon Astrid eerst niet vatten. 'Studio 100 had in het begin gezegd dat we niet moesten schrikken als we niet meer op een normale manier boodschappen konden doen. Eerst geloofde ik dat niet, maar dat was toen wel echt zo.' Zelf ondervond ze daar nooit last van en vond ze het steeds superleuk. Ook nu wordt ze soms nog herkend. Niet langer door kinderen, maar door de jeugd van toen.

'Aan degenen die niet geloven in zichzelf, doe dat toch maar'

Nu Astrid wat ouder is denkt ze soms terug aan die studententijd. 'Ik had vaker uit mijn kot moeten komen en meer genieten van die tijd.' Zelf zou ze dat ook adviseren aan studenten vandaag.

Daarnaast wil ze vooral advies geven aan de onzekere studenten. 'Aan degenen die niet geloven in zichzelf, doe dat toch maar. Later zal je beseffen dat je meer waard bent dan je denkt in je studententijd. Ik was heel onzeker toen, ook op vlak van liefde en vriendschap, en ik ging er altijd van uit dat dat niet aan mij besteed was. Achteraf gezien heb ik daarin toch wel wat overdreven.'

Welke ambities Astrid nog heeft in haar leven? 'De ultieme droom van elke auteur is natuurlijk dat hun boek verfilmd wordt, dus dat zou wel heel cool zijn.' ☺

'Alsof je een cultuurjournalist niet serieus mag nemen omdat die ooit naar *Fuckboy Island* heeft gekeken'

Jacotte Brokken maakt de laatste jaren furor als weervrouw en wetenschapscommunicator bij VRT. Daarnaast is ze ook een echte *creativo*. 'Storytelling zal altijd de rode draad zijn doorheen mijn leven.'

tekst **Jasmien Van de Beek**
Anna Derwael
beeld **Davien Planckaert**

Wie Jacotte Brokken kent als vaste weervrouw van de VRT, zal haar misschien niet direct associëren met TikTok-video's of de Lokerse Feesten. Toch valt Jacotte niet in één hokje te plaatsen.

Ze rolde in de wetenschapswereld na haar studie Chemie, maar maakte in 2019 de stap naar de VRT als *digital creative*, waar ze onder andere werkte voor *Culture Club* op Radio 1. Datzelfde jaar lanceerde Jacotte in samenwerking met de Vlaamse STEM Olympiade en het tijdschrift *Eos* de wetenschapsvlog *Weet je Watt?*. Die combinatie van media en wetenschap trok ze door als docent klimaatjournalistiek aan de Arteveldehogeschool.

Onder haar sociale media naam Doedies-zot brengt Jacotte flitsende, laagdrempelige wetenschapscommunicatie. Daarmee is ze in Vlaanderen een vrouwelijke pionier in het vak. Momenteel legt ze de laatste hand aan haar nieuwe podcast over pesten *Niemand vindt u leuk*. We spreken haar, in het doolhof dat de VRT is, over verloren lopen, jezelf vinden en het opentrekken van verschillende schuiven.

Where worlds collide

Je bent actief in zowel de wetenschappelijke wereld als in de media. Hoe voelt het om die twee werelden te combineren?

Jacotte Brokken: 'Dat is een gekke combinatie, want je voelt dat er weinig overlap is. Toen ik studeerde en mijn pogingen tot een doctoraat ondernam, zag ik weinig mensen die bezig waren met creatieve vormen van wetenschapscommunicatie, zoals video's of podcasts.'

'Toen ik vervolgens bij de VRT terechtkwam, miste ik die wetenschappelijke achtergrond bij veel collega's. Voor mezelf heb ik die werelden lang gescheiden gezien. Ik dacht: 'oké, wetenschap was het niet helemaal, ik ga nu volledig voor media'. Maar ik besepte na een paar jaar dat ik mijn diploma chemie net kon gebruiken.'

'Stilaan vond ik anderen die wetenschap en media combineerden, bij *Nerdland* bijvoorbeeld. Het is geweldig om te zien dat er steeds meer mensen opstaan die wetenschap op hun eigen manier toegankelijk maken.'

Wat zijn volgens jou de grootste uitdagingen en voordelen van de combinatie?

'Het grootste voordeel van die twee werelden combineren is dat ik het wetenschappelijke inzicht heb. Als wetenschapsjournalist helpt dat enorm: ik kan sneller begrijpen waar de complexiteit zit.'

'Waar een wetenschapper dan weer soms te snel gaat, leert mijn ervaring in communicatie me dat je bij een verhaal niet zomaar van A naar D kunt gaan. Tijdens mijn chemieopleiding had ik zelf tussenstappen

nodig.

Dat inzicht helpt me nu enorm, want als ik van de twintig mensen die bewust gekozen hadden voor chemie, niet kon volgen, dan heeft de rest van de maatschappij het misschien nog moeilijker. Voor hen moet ik ook stap B en C uitleggen.'

Waar gaat je voorkeur naar uit: het wetenschappelijke of het creatieve aspect?

'Ik denk dat ik toch een voorkeur heb voor het creatieve. Het creatieve kan ik namelijk op elk thema toepassen. Ik werk heel graag rond wetenschap, maar evengoed rond cultuur.'

'Het vertellen, de *storytelling*, zal voor mij altijd de rode draad zijn. Dat deed ik al tijdens het lesgeven, maar nu doe ik dat voor tv of radio. Eigenlijk gaat het steeds om nieuwe dingen leren en die doorgeven omdat ik vind dat mensen ze moeten weten. Dat kan over wetenschap, klimaat, cultuur of iets anders gaan. Dan denk ik, *fuck*, dat is interessant, dat wil ik delen.'

Wat zijn volgens jou de sterktes of gevaren van het gebruik van sociale media voor wetenschapscommunicatie?

'Sociale media is heel snel, en dat is zowel de kracht als het gevaar ervan. Het grootste risico is dat je nuance verliest. Ik merk dat zelf ook als ik interviews geef die later op sociale media worden gedeeld; het geheel wordt gereduceerd tot een *clickbait*-titel.'

'Online heb je weinig tijd om dingen grondig uit te leggen, maar dat is tegelijkertijd de uitdaging. Een artikel dat normaal twee pagina's zou vergen, toch helder maken in een video van 30 seconden? Dat kan, maar je moet er wel heel bewust mee bezig zijn en goed nadenken over wat je vertelt.'

Klimaatmoehheid

Als weervrouw zie je van dichtbij de gevolgen van de klimaatverandering. Heeft dat gezorgd voor wijzigingen in je dagelijkse levensstijl?

'Ja, maar het blijft een moeilijke kwestie. Als publiek figuur en weervrouw die over klimaat praat, wordt er snel naar je eigen gedrag gekeken. "Jij rijdt met de auto naar het werk, dus jij mag niets zeggen."'

'Je zou denken dat politici ook hun eigen overleving willen veiligstellen'

'Het is alsof je een cultuurjournalist niet serieus mag nemen omdat die ooit naar *Fuckboy Island* heeft gekeken — dat slaat nergens op. Iedereen kan zijn steentje bijdragen, maar het probleem is veel groter dan dat. Toch heb ik keuzes gemaakt: ik ruil het vliegtuig steeds

vaker voor de trein. Daarnaast eet ik geregeld vegetarisch, maar zonder rigide regels.' 'Het helpt als iedereen iets kleins doet, maar het hoeft niet zwart-wit te zijn. Helaas denken mensen graag zo. De *cancel culture* is daar een voorbeeld van: één fout en je bent afgeschreven.'

Je kreeg al boze mails van kijkers dat je als weervrouw op tv een te grote focus zou leggen op de klimaatproblematiek. Is het moeilijk om enkel informatief te spreken over de klimaatopwarming?

'Het is inderdaad heel moeilijk om neutraal te blijven bij een onderwerp als klimaat. De grens tussen een klimaatjournalist en klimaatactivist is heel dun. Er is veel discussie over: moeten wij als journalisten de feiten presenteren of moeten we meer advies geven? Zelfs welke feiten je brengt, is al een keuze. Sommigen zeggen: "Ik breng gewoon alles, hoe heftig het ook is."

'Anderen, zoals ik, geloven in een meer oplossingsgerichte benadering. Je laat de harde feiten zien, maar je toont bijvoorbeeld ook dat er nog hoop is met voorbeelden van initiatieven uit andere landen. Dat

inspireert zowel het publiek als het beleid. Daarom vind ik het goed dat er nu een vak klimaatjournalistiek is aan de Arteveldehogeschool. Ik heb het twee jaar mogen geven en vind het belangrijk dat toekomstige journalisten tools krijgen om met zo'n complex onderwerp om te gaan.'

Heb je het gevoel dat je als journaliste en weervrouw bij VRT de ruimte hebt om iets meer activistisch te werk te gaan?

'Ik zou mezelf niet activistisch noemen, dat is een groot woord. Maar bij VRT heb ik wel de ruimte om soms in het weerbericht iets over het klimaat te zeggen. Ik vind het fijn dat de klimaatredactie zich ook eerder in het oplossingsgerichte luik bevindt. Mensen alleen maar deprimeren helpt niet.'

'Mijn collega die nu klimaatjournalistiek geeft belde me laatst in paniek op; haar studenten en zijzelf waren helemaal depressief na een gastles van een klimaatonderzoeker. Dat kan je toch niet doen? Dat is niet constructief. Zo creëer je naast klimaatontkenners en -believers een groep "opgevers", die denken "het is toch al te laat."

Wat zijn je hoop en verwachtingen voor de COP29-klimaatop van november dit jaar?

'Ik hoop vooral dat er iets concreets uit komt en dat het beleidsmakers wakker schudt. De grote stappen moeten namelijk daar gezet worden. Het feit dat klimaat tegenwoordig iets politiek geworden is, maakt mij angstig.'

'Het idee dat slechts één of twee partijen zich inzetten voor het overleven van de planeet vind ik absurd. Je zou denken dat politici uit eigenbelang ook hun eigen overleving willen veiligstellen, want het gaat tenslotte ook om hun planeet. Het thema is zo gepolitiseerd dat ik vrees dat het ooit van de agenda zal verdwijnen.'

Leve de studentenclubs

Je deelde in je nieuwe podcast dat je tot het vierde middelbaar gepest werd. Wat veranderde er na die periode, en aan de universiteit?

'Ik ben van het vierde naar het vijfde middelbaar van school veranderd. Ik kwam terecht op een hele toffe school en dat pestver-

leden is helemaal achter mij gevallen. Toen ik daarna op de universiteit terecht kwam, had ik eigenlijk vrij snel vrienden. We hadden een hechte klas van zo'n twintig studenten.'

'In die periode ontdekte ik ook dat ik bij verschillende vriendengroepen verschillende schuiven kon opentrekken. Bij de wetenschappers hield ik mijn creatieve kant dicht, bij de toneelvrienden was dat net andersom. Het duurde lang voordat ik vrienden vond bij wie ik helemaal mezelf kon zijn — alle schuiven open zonder bang te zijn weer uitgesloten te worden.'

Had je tijdens je studententijd in Antwerpen het gevoel dat studenten die zich slecht in hun vel voelden de juiste hulp en omkadering konden krijgen via de universiteit?

'Geen idee. Ik heb er zelf geen gebruik van gemaakt. In onze klas had je wel een tweedeling: de mensen die bij studentenverenigingen zaten en zij die dat niet deden. Ik zat op de buitencampus van de UA in Wilrijk, en daar is echt niks te doen. Als je daar wilde uitgaan met je jaargenoten, dan moest je bij een studentenvereniging zitten of naar hun feestjes gaan, want er waren gewoon geen andere opties. Door die studentenclubs had ik een netwerk van mensen bij wie ik me op mijn gemak voelde en me kon amuseren. Dat was heel positief.'

'Ik wil gewoon vertellen of het gaat regenen of niet'

'Daarom heb ik ook meegedaan aan een campagne voor de studentenclubs van de UA, omdat ze een betere naam verdienen na het Reuzegomincident. Hoe choquerend dat nieuws ook was, ik ben gedoopt bij twee verschillende clubs en dat was altijd correct en gezellig. Ik wil laten zien dat er ook heel leuke ervaringen zijn. Ik voelde me meteen verbonden met de mensen rondom mij.'

Mannen in witte labojassen

De STEM-wereld associëren we nog al te vaak met mannen. Denk je dat het onderwijs een rol speelt in het sturen van jongens en meisjes naar bepaalde studierichtingen?

'Dat weet ik eigenlijk niet, maar ik denk wel dat we allemaal onbewust vastzitten in die genderclichés. Als man kun je geen verpleegkundige worden, en als vrouw geen fysicus. Toen ik mijn studiekeuze maakte overwoog ik bijvoorbeeld nooit ingenieurswetenschappen. Ik dacht: "Oef, dat is machineries bouwen, en ik ben maar een meisje. Niet letterlijk, maar dat idee zat er wel."

'Het duurde lang voor ik vrienden vond bij wie ik helemaal mezelf kon zijn - alle schuiven open'

'Daarom moet je zo vroeg mogelijk kinderen duidelijk maken dat ze alles kunnen worden. Initiatieven zoals CoderDojo 4 Girlz helpen daarbij. Ik zag daar meisjes van vijf tot achttien jaar coderen, en het verschil was mooi: jongens bouwen vaak een robot of auto, terwijl meisjes een blindengeleidestok maken die trilt bij obstakels. Dat zorgende aspect zat vervat in hun toepassingen. Als we als mannen, vrouwen en non-binaire personen gelijke kansen krijgen, kunnen we vanuit onze unieke capaciteiten zoveel verschillende fantastische dingen maken.'

Probeer je zelf ook een rolmodel te zijn voor meisjes in de wetenschap?

'Het is heel gek om jezelf een rolmodel te noemen, maar ik krijg het soms wel te horen: "Het is omdat jij wetenschapster bent, dat ik het ook ben gaan doen." Dat is het grootste compliment dat ze mij kunnen geven, want dat is wel wat ik wil uitdragen: vrouwen in STEM, het kan.'

The real Jacotte

Je kreeg, net zoals bijna elke mediafiguur, al te maken met fake nieuws en negatieve reacties. Hoe ga je daarmee om?

'Ik had nooit gedacht dat ik als weervrouw te maken zou krijgen met dingen zoals nep-nieuws. Plots had ik zogezegd ruzie met Gert Verhulst over een geldkwestie. Het is absurd om jezelf in dat soort valse advertenties te zien, naast mensen zoals Karen Damen of Natalia. Het enige wat je kunt doen is mensen er weerbaarder tegen maken. En ik blijf mensen vragen om die valse advertenties te rapporteren, want het is vreselijk irritant. Ik wil gewoon vertellen of het gaat regenen of niet.' (*lacht*)

'Helaas gaat het niet alleen om fake nieuws, maar ook om clickbait-titels. Zo feliciteerden mensen me na een artikel over "gezinsuitbreiding" met mijn zwangerschap, terwijl het gewoon over een tweede kat ging. Daarom ben ik nu wel voorzichtiger met wat ik online zet.'

Je komt op tv, social media en je hebt ook nog een leven daarbuiten. Zijn dat drie verschillende Jacottes?

'Ik probeer echt dezelfde Jacotte te zijn op tv, sociale media en in mijn privéleven. Tijdens mijn traject om weervrouw te worden kreeg ik dat ook mee van mijn mediacoach: wees gewoon jezelf, dat is het enige wat je volhoudt. Natuurlijk verschilt mijn toon per platform of programma. Bij *Karrewiet* zal ik me anders uitdrukken dan in *Terzake*. En op sociale media ben ik wat losser dan op tv, al vinden sommigen mij op tv zelfs te los, maar dat is hun probleem.' (*lacht*)

'In de kern ben ik altijd dezelfde persoon en dat is iets wat ik echt fijn vind nu. Na heel het proces met 'mijn schuiven' open en dicht, voel ik eindelijk dat de Jacotte die je op tv ziet ook echt dezelfde is als de Jacotte in het dagelijkse leven. Ik speel geen rolletje meer, alle schuiven staan open.' ☺

KU LEUGEN

KU Leugen is *Veto's* satirerubriek. Humoristen, memedeskundigen en draakstekers, wees welkom!

Chauffeurs paus kwamen oefenen bij botsauto's Leuven Kermis

Zijn groet aan de Leuvense menigte op de Grote Markt volmaakte paus Franciscus voorbij de week in een gepimpte botsauto. Kermiskramer Patrick* doet zijn verhaal aan *Veto*.

tekst **Pieterjan Douchy**

'Op de laatste voormiddag van Leuven Kermis, zondag 22 september, werd ik benaderd door vier Italiaans sprekende veiligheidsagenten. Na de mis wilden ze zich eens goed laten gaan op de Leuvense kermis', vertelt kermiskramer Patrick. 'Ze hadden net, zoals stoere jongens uit het vierde middelbaar dat doen, twee euro betaald om tegen een boksbal te slaan. De grootste onder hen had gewonnen.'

Pausmobiel

'Omdat badeendjes vangen niets voor hen was - dat is toch wat ik ervan heb verstaan, ik spreek geen Italiaans - wilden ze een ritje maken met een van mijn botsauto's. Ze betaalden netjes en genoten duidelijk van de tien minuten botspret. Daarna vroegen ze hoe je smoutebollen een week kan bewaren. Dus beeldde ik een diepvriezer uit.'

'Dat bleek een goede ijsbreker te zijn, die diepvriezer', gaat Patrick verder. 'Ze hadden hun ogen laten vallen op de witte botsauto, en legden plots alle kaarten op tafel. Ze waren lijfwachten van de

paus. Halleluja, ik schrok me een hoedje. Hij had schrik dat zijn pausmobiel nooit binnen de week voorbij de ring van Brussel zou geraken, en dus zochten ze een alternatief.'

Livestream

'De lijfwachten hadden een geldsom van twintigduizend euro en een audiëntie voor mijn witte model over. Maar ik besloot mijn wagen gratis uit te lenen: prachtige reclame voor mijn eenmanszaak.'

'De lijfwachten besloten nog een hele dag te oefenen om de kneepjes van het vak volledig onder de knie te krijgen. Wel zeven tot zeventig ritten in totaal, de kassa rinkelde. Dan moest het hoogtepunt nog volgen: de parade door Leuven, een week later. Ik volgde het vanop afstand omwille van mijn werk, de kermiswereld is een harde stiel. Maar zelfs via livestream was het de dag van mijn leven.'

**Patrick vertelt een gefingeerd verhaal.*

Partijen reageren op de grote aantallen Vooruit-posters in Leuven

Supermarkten, woningen of kapperszaken uiten geregeld hun sympathie voor bepaalde verkiezingskandidaten. Wie deze weken door onze studentenstad fietst, merkt echter vooral een rode gloed die gloeit in vele Leuvense raamkozijnen. Hoe reageren de andere Leuvense partijen op de grote aantallen Vooruit-posters?

tekst **Simon Sterck**

'Er was niet veel enthousiasme bij Leuvenaars om onze affiches bij hun thuis op te hangen', klinkt het bij N-VA Leuven. 'Gelukkig zijn wij de rijkste partij, waardoor we zelf huizen kopen waar we posters kunnen hangen.'

Bij Groen Leuven was het een bewuste keuze om niet te veel flyers te verspreiden. 'Bomen hebben ook emoties', verklaren ze naïef. 'Bovendien biedt al het groen in onze stad al genoeg reclame.'

Volgens CD&V Leuven komt hun kiespubliek toch niet meer op straat. 'We besloten dus enkel posters te hangen in de lokale rusthuizen en op de akkers rondom onze stad.'

'Nadat we zagen dat we toch maar 2% zouden halen volgens de peiling van *De Standaard*, aldus de Liberalen voor Leuven, 'besloten we dat de Return on

Investment groter zou zijn als we ons campagnegeld belegden op de beurs.'

'De oorlog in Oekraïne kost Rusland meer dan gehoopt,' betreurt PVDA Leuven, 'daardoor kunnen ze buitenlandse verkiezingscampagnes minder rijkelijk financieren. Bovendien heeft de bezetting van de Valk ook een grote hap uit ons budget genomen.'

Volgens professor Pol Tiek mogen we niet blind vertrouwen op de hoeveelheid posters als peilingsmiddel. 'Na een kort veldonderzoek bleek het dat Vooruit Leuven een wellnessavond met Conner Rousseau belooft aan een uitgeloot huis die socialistische posters ophangt.' Voor de finale stemuitslag blijft het dus wachten op 13 oktober. ☺

Vlaams Belang Leuven weigerde om met de reguliere pers te praten.

Sjarels Crypto

A							1			2
B			2				4	4	1	
C			5			5				
D								5		1
E							3	5		
F			2							
G			4	4						
H				5					1	
I			3				1			
J							4			2
K			5					5		5
L			4					3		

Opgaven

- A Strijdvaardig metaalmengsel
- B Dat speelt de ministeriële gitarist
- C Blinkt uit in Microsoft Office
- D 'Laat die kooi dicht, anders komt mijn ...'
- E Vaticaans rustmomentje
- F Zo is de Antinaaclub
- G Teleurstelling na de oogst
- H Deze braamminnende hengst was goedkoper
- I Zoet hemellichaam in 't sop
- J Hitsig metaalmengsel
- K Zo splitst men de verjaardagstaart
- L Geslachtsdeel dat de tijd aangeeft

De winnaar van vorige prijspuzzel is...

Senne Hooyberghs!

Veto neemt contact op om de prijs te overhandigen.

Ook met deze Crypto kun je een prijs winnen: een **abonnement** op *Veto*!

Via veto.be/abonnement of de QR-code hiernaast kun je er alvast zeker van zijn.

Sudoku

Vul de cijfers 1 tot en met 9 in op zo'n manier dat elk cijfer uniek voorkomt in elke rij, kolom en dik omlind vakje.

	7		3			6		
		5	4	2				
	4	6	7				3	1
6		4		9		1	2	
	2		5	6				9
9					1	4	5	
7					2			5
5	6	3		7	8			
				5	3	8	9	7

Binairo

Vul de cijfers 0 en 1 in op zo'n manier dat drie dezelfde cijfers nooit naast of bovenop elkaar staan, en dat elke rij en kolom uniek is.

					0			0	0
	1		1		0				0
		0			0	0			
								0	
					1				
	0	0			0				
			1		0		1		1
	0						1		
			1						1

Eindredactie

Elias Fret, Pieterjan Douchy, Margot Baelmans, Kimberly Vrancken, Femke Beutels, Isabela Rigolin Torres, Jesse Bruggemans, Flore Doyen, Ella-Sofie Sneyers, Simeon Duwel, Andreas Vandingenen, Robin Geukens, Davien Planckaert, Femke Van Crombrugge, Simon Tibo, Anna Derwael

Vormgeving

Simeon Duwel

Schrijvers

Radin Agheli, Noa Box, Amelie Braem, Jesse Bruggemans, Cleo Croonenberghs, Senne Dothée, Pieterjan Douchy, Simeon Duwel, Elias Fret, Robin Geukens, Rutger Hermans, Niels Libeer, Ansofie Servaes, Simon Tibo, Fien Tibo, Kato Redant, Andreas Vandingenen, Kimberly Vrancken

Fotografen

Sabine Mosman, Kimberly Vrancken, Radin Agheli, Yoa Beumer, Rutger Hermans

Illustratoren

Sousanna Zacharian, Gilles Dekelver, Emilia Van Droogenbroeck

TVeto

Margot Baelemans, Sabine Mosman, Félicitée Bimina, Armani Snoeys, Morgan Ramos Lopes, Daan Vanhoutte

Cover

Robin Geukens en Universiteitsarchief KU Leuven. Archief en Museum van het Vlaams Studentenleven

Colofon

HOOFDREDACTEUR

Simon Tibo

REDACTIECOÖRDINATOR

Robin Geukens

EINDREDACTEUR

Andreas Vandingenen

REDACTEUR SOCIAAL

Elias Fret

REDACTEUR STUDENT

Isabela Rigolin Torres

REDACTEUR INTERNATIONAAL

Jesse Bruggemans

REDACTEUR OPINIE

Pieterjan Douchy

REDACTEUR CULTUUR

Kimberly Vrancken

REDACTEUR FOTO

Sabine Mosman

REDACTEUR ILLUSTRATIE EN CARTOON

Sousanna Zacharian

VERANTWOORDELIJKE LAY-OUT

Simeon Duwel

VERANTWOORDELIJKE NAVRAAG

Anna Derwael

VERANTWOORDELIJKE SOCIALS

Daphne Van Damme

VERANTWOORDELIJKE TVETO

Margot Baelemans

VERANTWOORDELIJKE TVETO

Davien Planckaert

MICROCREDENTIALS

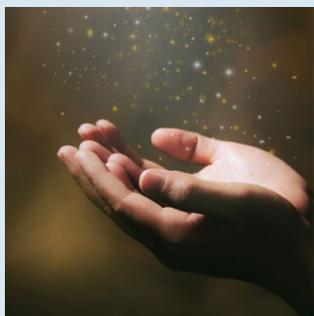
Korte opleidingstrajecten in theologie en religiewetenschappen

- ◆ Basisvormingen met certificaat
- ◆ Studeren op eigen tempo mogelijk, naast je andere studie of job
- ◆ Verschillende domeinen: reflectie en/of praktijk
 - ◇ jodendom, christendom, islam of interreligieuze dialoog (20 sp.)
 - ◇ katholieke, christelijk-orthodoxe of islamitische spirituele zorg (40 sp.)

www.theo.kuleuven.be/nl/toekomstigestudenten/academies

MEER INFORMATIE:

Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, Sint-Michielsstraat 4, 3000 Leuven
info.theologie@kuleuven.be www.theo.kuleuven.be tel: 016 32 38 28

